

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 8-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

== V upravnistvu: ==
Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-60
za en mesec 1-90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna petlivrstna (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat » 13 »
za trikrat » 10 »
za več kot trikrat . . . » 9 »

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Sprejema naročila, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188. ==

Današnja številka obsega 8 strani.

Politična uprava.

(Poročilo z Dunaja.)

Proračunski odsek je razpravljal tri dni o proračunu ministrstva za notranje posle. Razni govorniki so zahtevali v prvi vrsti moderno reformo politične uprave. Minister baron Haerdtl je odgovarjal, da se bode posebna cesarska komisija bavila sploh z državno upravo, ki v mnogih ozirih več ne odgovarja sedanjim razmeram. Vlada pa hoče že preje sama reformirati tehnično in upravno službo pri političnih oblastvih. Vlada pripravlja naredbo, s katero upa okrajšati poslovanje in manipulacijo.

Vlada je tudi že predložila načrt zakona o policijskih in političnih aktuarjih in pripravlja naredbo, s katero se urede izkušnje in uporaba uradnikov. Minister je dalje navajal, da se policija v Zadru podvrži in da bode vlada v doglednem času predložila načrt zakona v varstvo izseljencev. Glede ljudskega štetja pripomni minister, da so različna mnenja o vprašanju, ali naj se prebivalstvo šteje po narodnosti ali po materinem jeziku.

Po naši sodbi pa je v tem vprašanju edino pravo prepričanje, da je ljudsko štetje po občevalnem jeziku napačno in krivično. Tega prepričanja so v Avstriji vsi nemški narodi, izvenredno morda Poljake, ki niso v najboljših odnosih z Rusini.

Izseljevanje.

Poslanec dr. Žitnik je izvajal v razpravi: Izseljevanje iz Avstrije v tujino, osobito v Ameriko, je postala nekaka ljudska bolezen, ki ima jako slabe posledice v gospodarskem, socialnem in moralnem oziru. Res so kraji v naši državi, koder živi prebivalstvo v jako slabih razmerah. Mnogi so prisiljeni iskati si zaslužka in kruha pri tujih ljudeh. Ako pa bi država več storila za povzdigo dotičnih krajev, mogli bi ljudje tudi doma ali v sosednjih krajih najti dovolj kruha.

Toda računati moramo z dejstvom, da raste število izseljencev v tujino. Leto 1903 se je po uradnih poročilih iz Avstrije izselilo v tujino 102.316 oseb, leta 1905 že 123.729, leto pozneje 136.354 in leta 1907 177.354. Recimo, da vsakrati izseljenec nese seboj povprek 200 gld., zmanjša se na leto ljudsko premoženje za okroglih 30 milijonov goldinarjev. Mi nimamo natančnih poročil, koliko pošiljajo izseljenci na leto svojim dru-

žinam v domovino. Trditi pa smemo, da dobimo iz tujine od svojih rojakov manj, nego odnesejo iz domovine.

Pa tudi ko bi več kapitala dobivali iz tujine, vedno je še domače gospodarstvo splošno na slabšem. Za delom odhajajo najboljše delavske moči, katerih posebno na kmetih bridko pogrešajo. V mnogih krajih ni že več mogoče dobiti hlapca ali deklo. In če Amerikanec tudi prinese domov večjo svoto, da poplača nekaj dolgov, navadno pa je žrtvoval svoje zdravje. Mnogi se pone srečijo v tujini in redki so slučaj, da bi osirotela družina dobila primerno odškodnino. So pa tudi tisočeri, ki bi se radi povrnil v domovino, pa nimajo sredstev za potne troške. Slaba posledica izseljevanja se kaže tudi v vojaški službi. Pred nekaterimi leti so v avstro-ogrski državi našli do 40.000 mladeničev, ki so se kot izseljenci odtegnili vojaški službi. Ker pa vojna uprava vsako leto zahteva določeno število vojaških novincev, morajo namesto izseljencev služiti pri vojaki, ki bi sicer iz ozira vrednih družinskih razmer v smislu §§ 33. in 34. bili izvršeni v nadomestno rezervno. Zato naj bi se mladeničem pred naborom le tedaj dajali potni listi v tujino, ako stariši izrecno v to privolijo.

Z ozirom na vse to je nujno potrebno, da vlada zbornici predloži načrt zakona v varstvo izseljencev. Ta zakon naj bi imel namen, da država po svojih organih in zavodih po možnosti skrbi za izseljence doma, med potjo in v tujini. Še pred kratkimi leti so razni tuji agenti, tudi iz Italije, nabirali izseljence kakor za armado z raznimi vabami in obljubami. V tujini, osobito v južni Ameriki, so bili izseljenci na milost in nemilost izročeni raznim spekulantom in stremuhom. Da se ljudje obvarujejo pred takimi izkoriščevalci, treba je prebivalstvo že doma poučiti, kako in kam naj potujejo, da dobe gotov zaslužek. In tudi v tujini so naši ljudje v mnogih krajih prepuščeni negotovi usodi. Vsako posredovanje, kakor me izkušnja uči, potem ministrstva za vnanje posle je jako zamudno in navadno brezuspešno. V varstvo izseljencev imamo v proračunu 130.000 K, torej mnogo manj, nego za povzdigo tujkega prometa. Gotovo pa je varstvo naših izseljencev vsaj istega, ako ne večjega narodnogospodarskega pomena, kakor tujski promet. Sedaj je varstvo izseljencev prepuščeno skoraj izključno le zasebni delavnosti. Tako družba sv. Rafaela in njene podružnice brezplačno delujejo v blagor naših izseljencev. Dolžnost pa je v prvi vrsti

države, da s svojimi mnogovrstnimi sredstvi z besedo in dejanjem štiti svoje državljane. V ta namen je nujno potreben primeren zakon v varstvo izseljencev, kakor ga že imajo Ogri. Vlada je sicer že v decembru leta 1904 predložila zbornici načrt takega zakona, ki pa je neresen obležal v gospodarskem odseku. Zato prosim gospoda ministra, da zbornici predloži nov načrt. (Op. poročevalca: Minister baron Haerdtl je na to odgovoril, da se pripravlja tak načrt.)

Ljudsko štetje.

Ker so že nekateri govorniki govorili o ljudskem štetju, hočem le kratko povedati svojo misel. Sedanji zakon o ljudskem štetju z dne 29. sušca 1869 je že davno zastarel in ne odgovarja sedanjim razmeram in potrebam. Ker pa se koncem tekočega leta zopet vrši ljudsko štetje, je naša dolžnost, da opozorimo vlado na glavno hibo tega štetja. In ta je, da se šteje prebivalstvo po »občevalnem« jeziku in ne po materinem, oziroma po narodnosti. Statistični podatki o številu posameznih narodnosti so za državno upravo in zakonodajstvo velikega pomena. Saj se pri vsaki priliki vlada sklicuje na statistične podatke. Sedanji podatki o številu prebivalstva pa so popolnoma napačni, ako ne brez vsake vrednosti za statistično vedo in krivični kot podlaga za razne upravne akte.

V vseh kulturnih državah se šteje prebivalstvo po narodnosti, le v Avstriji po občevalnem jeziku. Kaj pa je občevalni jezik? Vladne naredbe z dne 6. avgusta 1880, 9. avgusta 1890 in 25. avgusta 1900 pravijo, da je občevalni jezik tisti, ki ga kdo govori v »navadnem občevanju«. Vlada pa ne pove, ali v občevanju v družini ali v javnem življenju, to je v poklicu, šoli, cerkvi, uradu itd. Ta nejasnost definicije pa ni brez namena. Močnejši narodi in delodajavci samovoljno določajo narodnost slabjšim in delojemalcem. Tako n. pr. ljudsko štetje na tisoče Slovencev uvrsti med Nemce in Italijane. Vprašam vas, gospodje, ali je to dostojno, pravično in pošteno v času, ko govorimo in sklepamo o narodnostnem zakonu, ki naj varuje narodnostne manjšine potujčevanja. In če Nemci v deželah češke krone zahtevate v državni in avtonomni upravi narodne sekcije na podlagi narodnega katastra, zakaj nimate toliko poguma in samozvesti, da bi isto dovolili tudi v onih deželah, koder ste v večini! Saj vidite in čutite sami, da ne pridemo nikdar iz tega labirinta, ako ne priznate ravnopravnosti za vse narode.

Ljudsko štetje pa se vrši povsod na škodo slovanskih narodov. Ako meni ne verujete, čujte, kaj je pisal znani Inama-Sternegg povodom ljudskega štetja leta 1900: »Vsaka izprememba namesto občevalnega jezika bi zmedla pojme in vzbudila sum, da se hoče umetno ustvariti druga podoba jezikovnih razmer, nego jo je podala sedanja štetev po občevalnem jeziku.« Torej bivši predsednik osrednje statistične komisije sam prizna, da dosedanja podoba jezikovnih razmer ne odgovarja istini. Znani Rauchberg prizna še odkriteje zlorabo ljudske štetve, ko piše: »Ljudska štetev se vrši v prvi vrsti v interesu državne uprave in ne narodnostne statistike.« Torej državne koristi zahtevajo, kakor trdi Rauchberg, da na Dunaju stotisoče Čehov, na Koroškem in Štajerskem mnogo tisočev Slovencev umetno vštejejo med Nemce. Tako se vzdržuje nemška posest! In vi, gospodje, se še čudite, ako se pritožujemo proti tem krivicam! Kar je vam v korist, to je pravično in pošteno, v interesu države; ako mi isto zahtevamo, pa kričite o slovanski povodnji in nestrpnosti!

Ako so leta 1890 našli v Avstriji Nemcev 3604 vsega in 10 let pozneje le 3578 odstotkov, je to popolnoma naravno, ker so nekaj manj Slovanov prekrstili v Nemce. Pa tudi v armadi se na ta način vrši umetno ponemčevanje. Pred dvajsetimi leti so v armadi našli Nemcev 4545 odstotkov, pred desetimi leti 4399 odstotkov. Da so ti odstotki Nemcev previsoki, je jasno. Iz vsega pa sledi, da naj se ljudska štetev vrši na podlagi materinega jezika, ako hočemo dobiti vsaj približno sliko dejanskih narodnih razmer v Avstriji.

Občinska hranilnica.

Ministrstvu so predložena pravila za občinsko hranilnico in zadružno banko. Odgovora pa ni nobenega. Lani v sušcu smo dr. Krek in tovariši vložili naslednjo interpelacijo: »Nad dvajset večjih kranjskih občin je pred meseci vložilo na ministrstvo za notranje posle pravila za »Občinsko hranilnico«. Rešitve še ni. Nameravana hranilnica je v gospodarskem oziru potrebna. Na Kranjskem še nimamo deželne hipotečne banke; proti amortizaciji dajejo hipotečna posojila le nekatere mestne hranilnice. Zato morajo tudi male posojilnice po deželi dajati hipotečna posojila. To pa je škodljivo, ker obrestna mera za ta posojila je previsoka. Na ta način pa je za daljši čas vezanega več kapitala, ki bi se sicer uporabljal za povzdigo poljedelstva,

LISTEK.

Ob zatonu.

I.
Moja pomlad.

Mračilo se je. Po ozki stezi sem stopal visoko v goro, zamišljen, s sklonjeno glavo. Ob stezi je cvetel glog, na ovinku je zadišalo po bezgu. Velik grm je rastel iz razpalega zidu, belo cvetje se je gibalo v večerni sapi, podrhtevalo, kakor bi živelo. Na zahodu se je videla nad porastlim črnim hribom podolga sta rdeča lisa, ki je vedno bolj izginjala, kakor bi tonila nekam globoko v veliko gorsko jezero, samevajoče tam daleč za tretjo goro. Iz doline je priplul na moje uho glas večernega zvona, mrak je lezel s tem glasom višje in višje, skoro je bil že pri meni, a šel je čez mojo glavo in zavil v svoj temni plašč zadnji vrhunec nad mano. Na nebu se je prižgala prva zvezda, vztrepetala je nje luč v sinji daljavi, privabila je drugo in tretjo, in nebo je bilo posuto s srebrom in z biseri, kakor globoko in tajinstveno morsko dno.

Po vzduhu je dišalo, steza se je

vila kvišku, po vrhovih je črnelo drevje, sijale so zvezde . . .

Samotna je bila moja pot in strma. Trudne so bile z moje noge, prašni čevlji, a steza se je vila še vedno dalje med glogom in bezgom, med grmovjem in trnjem. Kam? Nikdar še nisem hodil tod, kako bi torej vedel, kam me pelje, kje je nje konec. Zakaj sem zašel semkaj? Bogve, noge so me zanesle nanjo sameobsebi, niso me vprašale, kam hočem in kam nočem. In stopal sem dalje, više, vedno više.

Kakor svinec mi je legalo v noge, komaj so se še premikale. Oči so začele iskati kamenja ali parobka, da bi sedel nanj in se odpočil. Ni ga bilo, povsod samo trnje in na stezi korenine, ki sem se spotikal ob nje, da sem hodil, kakor bi bil pijan. A po vzduhu je dišalo po cvetočem glogu in bezgu, pihala je rahla sapa, sijale so zvezde . . .

Zahrepenel sem, da bi bil že skoro na vrhu. Skeleti so me začele noge, niso me hotele več nositi. A dvignil sem glavo, zbral sem vse moči in sem stopil dalje. Glej, tam-le na ovinku je zabliščal beli kamen, na njem se odpočijem. Še dva, tri korake, in bil sem tam. Sedel sem in naslonil sem glavo v dlani. Tedaj pa je pod kamenom nekaj zašumelo, zasikalo. Priplazilo se je do mo-

jih nog. Kri je zastala v mojih žilah, nasproti mi je zijalo odprto žrelo pisane gada. Strupena zobova sta stala pokončno, pripravljena, da vsekata. Skočil sem kvišku, da ubežim, a tedaj sem strahoma zapazil, da sem pribežal na rob globokega prepada. Nehala je steza, pred menoj smrt, za menoj smrt. Padel sem na zemljo, trnje, ki je bilo tam že od davnih časov, se je zarilo v moje meso, da so krvavele moje roke, glava je zadela ob ostro korenino, da se je prikazala velika črna maroga na mojem čelu.

A po vzduhu je še vedno dišalo po cvetočem glogu in bezgu, pihala je rahla sapa, sijale so zvezde . . .

Onesvestil sem se. Ko sem se zopet zavedel, je bilo že proti jutru, umirale so zvezde, po travi je trepetala svetla rosa. Vstal sem in sem se spomnil, kaj se je zgodilo z menoj. Ozrl sem se, niti za menoj ni bilo več steze, izginil je kamen, ki sem se imel na njem odpočiti, črnol je pred menoj samo prepad, širok in globok. Na oni strani pa me je gledala neprodinra gošča, črna kakor brezdanja noč . . .

A visoko gori je bilo jasno nebo, od daleč so zažareli vrhovi gora v jutranjih solnčnih žarkih, čez goščo je prihajal vonj po glogu in bezgu . . .

In to je bila moja pomlad, prijatelji!

II. Prijatelj.

Dvignil se je pred menoj začrnel starinski grad, pred njim mogočne kose lipe, ki so videle že celo vrsto rodov, kako so se porajali in izginjali. Zelenela je bukev pod njim in nad njim in dalje tam po sosednjih gričih, zelenela v svežem sočnem zelenju in se ozirala v dolino, kjer se je vila svetla, v tujino odhajajoča voda. Ozirala se je voda nazaj na te griče, trepetali so vali, težko se poslavljali odtod, migali so hrepeneče izmed nizko nadnje se klanjajočega jelšja.

Okoli gradu so se širili nasadi, so razvijale rože svoje pestro popje, so se vile steze in poti. Na uho je plulo ptičje petje, v gošči je trkala žolna. A v gradu samem je bilo tiho, nemo je gledal nasproti širok obokani vhod, kakor bi vodil v velikansko raven.

Vstopil sem. Povsod tiho kakor v cerkvi.

Potrkal sem na vrata na desnici. Odprla so se in v njih se je pojavila sestra onega, ki sem ga iskal.

»Ali je Tone doma?«
»Kdo ste?«
»Prijatelj.«

obrtin in industrijskih podjetij. Stvar je torej čisto gospodarskega značaja. Počasnost vlade pa nam vzbuja sum, da tu igrajo vlogo politične intrige. Saj je nam znano, da vlada vsled vpliva razvoju našega naroda sovražnih faktorjev ne more in ne sme podpirati pri nas gospodarskega napredka. V gospodarskem, obrtnem, trgovskem in kulturnem oziru, sploh v vseh panogah javne uprave smo mi Slovenci od vlade zanemarjeni narod, državljani slabše vrste. Zato tudi slovesno protestujemo, da nam vlada ovira tudi samopomoč, in vprašamo, ako hoče vlada rešiti dotično vlogo.

Jaz dostavljam samo to, da v tem slučaju ne prosimo vlade nobene milosti in podpore. In če vlada ne odobri predloženih pravil, naj vsaj odgovori na interpelacijo, zakaj nam ovira gospodarsko samopomoč. Gospodje, tako preziranje našega prebivalstva ne krepi zaupanja do vlade in pravične uprave.

Končno je poslanec Žitnik zavrnil tovariša Markhla, ki je pozivljaval ministra, zakaj ne odvzame nekemu župniku cerkvenih matic. Take zasebne stvari pač ne spadajo v proračunski odsek.

Iz javne seje trgovske in obrtne zbornice.

Včeraj, v torek, dne 24. t. m., popoldne ob 5. uri, se je v magistratni dvorani vršila javna seja naše trgovske in obrtne zbornice. Zapisnik zadnje seje se je odobril, ravno tako naznanila predsedstva in tajništva. Radi podražavljenja pošte v Kranju je poročal g. predsednik Lenarčič, da je poštno ravnateljstvo v Trstu in pa tudi trgovinsko ministrstvo odgovorilo, da sedaj ni mogoče podražiti pošte v Kranju. K besedi se je oglašil g. Pavšler, ki je izvajal, da bi se pošta v Kranju morala erarizirati. Ako ima erarizirano pošto Tržič ali St. Peter, to se veliko bolj pristojno mestu Kranju, ker je veliko večje, leži na križišču in ima velikansk promet. Koncem svojega govora je predlagal g. Pavšler, naj se v seji izvoli deputacija, katera imej nalogo iti k poštному ravnateljstvu in tam osebno pojasniti razmere, ki vladajo pri pošti v Kranju in izposlovati, da se pošta v Kranju erarizira. V tej deputaciji naj ima zastopnika tudi občina Kranj. Gospod Kregar je tolo podpiral predlog predgovornika in predlagal v deputacijo sledeče gospode: Pavšler, poslanca Pogačnik in Demšar, nadalje predsednik trgovske in obrtne zbornice Lenarčič in dr. Windischer. Nadalje naj zbornica naprosi občino Kranj, naj ta sama imenuje svojega zastopnika v to deputacijo. Temu predlogu je zbornica pritrdila soglasno.

Zbornični račun za leto 1909 se je soglasno odobril. — V kuratorij zavoda za pospeševanje obrti na Kranjskem je zbornica sklenila soglasno na predlog g. župana Hribarja, da odpošlje kot svoja redna člana gg. Kregarja in dr. Murnika, kot namestnika pa g. Ložarja in g. Rohrmann. — V carinski urad pošlje zbornica na predlog gosp. predsednika Lenarčiča kot rednega člana gospoda ravnatelja Pamerja, kot namestnika pa g. Zana Polaka. — Prošnji šolskega odbora obrtne nadaljevalne šole v Ljubljani je zbornica v toliko ugodila, da je soglasno dovolila 500 K izvanredne podpore enkrat za vselej. To pa oziraje se na to, da se je

cela omenjena šola v Ljubljani temeljito reorganizirala, dalje ker je imel šolski odbor obrtne nadaljevalne šole v Ljubljani izvanredne stroške pri selitvi, nakupu novih šolskih potrebščin in šolskih pomočkov. — Vse druge prošnje raznih obrtnih nadaljevalnih šol po Kranjskem za podporo je zbornica z ozirom na slabe finančne razmere, ki vladajo v trgovski in obrtni zbornici, odklonila. Treba se je izogniti vsem prevelikim stroškom, ker drugače preti, da bo zbornica morala — do klade zvišati.

Koncem seje je stavil g. Kregar predlog: Zbornično predsedstvo se pooblašča, da takoj napravi vlogo na poštno ravnateljstvo, oziroma vse potrebne korake napravi, da bo pošta na kolodvoru, to je poštna filialka št. 2, vsaj v poletnem času, ko vlada velika vročina, zjutraj ob 6. uri odprta. To je nujno potrebno v prvi vrsti radi jestvin, oziroma blaga, ki se vsled vročine rado pokvari. Ako dobi kak trgovec ali obrtnik pozno zvečer kako naročilo, lahko še isto noč pripravi in zjutraj ob 6. uri odda na pošto. Pri tem pride v poštev celih 24 ur, zlasti pri dolenskih vlakih, ker ti samo zjutraj in zvečer vzamejo paketno pošto seboj. Zjutraj sedaj dotični trgovec ali obrtnik ne more oddati, torej pride šele večerni vlak v pošte. Ponoči pa ne oddajo stranke zavojev, torej leži celo noč na pošti. Da se stvari, ki tako v veliki vročini leže v zavojih zavite, večkrat pokvari, je ob sebi umevno. Ako bi bila pošta na kolodvoru ob 6. uri zjutraj odprta, pridejo v pošte vlaki, ki vozijo: v Novo mesto in Kočevje, potem proti Litiji in Zagorju, v Kamnik, na Gorenjsko in Vrhniko. Govornik je naglašal, da, ako zbornica to doseže, bo s tem veliko pomagano trgovcem in obrtnikom, pa tudi konsumentom. Prvi hitreje in lažje s svežo robo postrežejo, slednji pa dobe dobro in sveže blago.

Nadalje je predlagal g. Kregar, da se zbornično predsedstvo zavzame pri poštном ravnateljstvu za to, da se sedaj, ko se bo otvorila pošta na Ježici, priklopijo in koncentrirajo naslednje vasi: Zgornji, Srednji in Spodnji Gameljni, Sv. Jakob ob Savi, Tomačevo, Jarše, Obrje, Soteska in Pečnik. Vse te vasi naj se uvrstijo v poštni okraj Ježica, zlasti Sv. Jakob, ki je sedaj v poštном okraju Dol, pa ima ob povodnih pretrgano pošto. Lega teh vasi je taka, da je središče Ježica, torej naj se vasi priklopijo Ježici, odkoder naj se potem raznašajo pisma itd. — Kregarjeva predloga sta bila soglasno sprejeta, nakar je predsednik zaključil javno sejo.

Ogrske volitve.

Klub narodne delovne stranke z gotovostjo računa na večino najmanj 250 poslancev; Košutovci ravno tako gotovo pričakujejo, da se njih vrste pomnože pri volitvah na 120—130 poslancev in Justhovci prisejajo, da bodo dobili 100—120 poslancev. Ljudska stranka računa na 30—35 mož in ravno toliko narodnosti. Poleg tega nastopajo v volivnem boju za mandate še demokrati, divjaki in razne frakcije, ki vse računajo na uspeh, tako da bi morala imeti ogrska zbornica najmanj 600 poslancev, namesto dosedanjih 413, da bi se vsem strankam nade izpolnile. Khuen je za prihodnjo zbornico izdelal tri delovne programe: 1. za slučaj velike absolutne, 2. za slučaj neznatne in 3. za slučaj relativne vladne večine.

Rabil bo najbrže zadnjega, kajti tako zlato se usoda vladni delovni stranki ne smeje, kakor bi to Khuen rad. Valovje volivnega gibanja se dviga visoko, kajti na eni strani je Justhov teror, ki se vrši v znamenju kose, na drugi pa uradniško samovolje v prilog vladne stranke — neglede na sramotno vladino, zlasti Tiszovo igro z liberalizmom in načeli iz leta 1867. ter volivno reformo. Vlada je pozvala Košutovce in ljudsko stranko k skupnemu boju proti Justhu, in stranki, kakor tudi Andras-syjevi pristaji bi bili k sodelovanju najbrže pripravljeni, ako vlada pri volitvah ne bo pregrdo nastopala proti njihovim kandidatom. Zanimivo je, da je sedmograški škof grof Mailath, pristal ljudske stranke, odločno pozval duhovščino svoje škofije, da poseže v volivni boj na eni strani proti Justhu, na drugi proti protikatoliškim strujam. Torej bo brez pomena za vlado. Sploh je vedno jasneje črtajo konture noveške koalicije: Vladna, ljudska in Khuena stranka. Tej koaliciji bi po Khuen predložil sledeči delovni program: pored za državni zbor: Konstituiranje, adresa razprava, indennitetni in rekrutni zakon, potem počitnice, v jeseni pa ostale nujne državne potrebščine: državni in skupni proračun za l. 1910/1911, aneksija, trgovinske pogodbe in zborovanje delegacij. Vprašanje je le, če bo mogoče zlomiti Justhov odpor.

Najnovejši francoski nunski škandal.

Francoski nasprotniki cerkve so te dni zopet pridno na delu. Tako so izrabili slučaj sestre Candide in napravili iz njega cel škandal. Cela stvar pa je jako enostavna. Skoro 70letna usmiljena sestra, ki je celo svoje življenje prebila med tuberkuloznimi in drugimi bolniki, nad katerimi so že zdravniki napravili križ, ni imela pred kratkim več sredstev, da bi vzdrževala svoje dobrotelne zavode. Sestra Candida živa veliko spoštovanje ter je tudi v lasti križca častne legije. Brezvestni ljudje so ji svetovali, naj skuša prodajati pri visoki aristokraciji, s katero je imela zveze, bisere in dragocene kamne z dobičkom. Stara, v teh zadevah popolnoma neizkušena sestra se je pustila pregovoriti. Trije pariški zlatarji so ji dali bisere v vrednosti 520.000, 300.000 in 200.000 frankov, ki bi jih morala prodajati in plačati v petih dneh, kar je gotovo nekaj nečuvnega. Seveda se ji to ni posrečilo. Zlatarji se sicer niso toliko bali za juvele, ampak nasprotno, hoteli so jih kolikor mogoče hitro prodati, da bi dobili denar. Tožili so torej sestro za neplačano kupno vsoto. Našli pa so se člani francoske aristokracije, ki so plačali zahtevani denar. Kljub temu pa so sestro aretovali in prepeljali v pariško policijsko jetnišnico. To so dejstva. Kdo izrablja to zadevo, kaže tudi dejstvo, da razširjajo o njej lažnjive vesti samo radikalni socialistični in revolucionarni listi v tu, in inozemstvu, medtem ko ugledni republikanski listi niti ne omenjajo te stvari. Pri teh listih je odločilo dejstvo, da sestra Candida nima osebno nobenih potrebščin in nobenih sorodnikov, ki bi jih morala podpirati, temveč da se je pustila pregovoriti k nesrečni kupčiji, da bi mogla koristiti dobrotelnosti. Izkoriščanje tega obžalovanja vrednega slučaja pa ima tudi svoje politične namene. Prvič se hoče napraviti bivšega predsednika Loubeta nemogočega.

Loubet je namreč predsednik upravnega sveta v Ormesonu, ki je ena izmed največjih bolnišnic, kar jih je ustanovila sestra Candida. Loubet je Combistom in radikalcem dvakrat neljub. Ponovno je namreč že v svojih govorih grajal nagibanje radikalnih socialcev k revolucionarjem. Dalje pa tudi ne skriva, da bo prevzel predsedstvo kot naslednik Fallierov. Zato se išče sredstev, da bi se moglo Loubeta kompromitirati in ga napraviti neškodljivega. Zato ni prišlo njegovim nasprotnikom ničesar bolj pripravnega, kakor ravno civilna tožba proti sestri Candidi, prednici zavoda, katerega predseduje Loubet. Enostavni dogodek, v katerem je bila sestra Candida sama obžalovanja vredna žrtev, se je vlekel na dolgo in široko, samo da bi se zapletlo Loubeta v škandal. Potem je pa še tudi drug vzrok, ki je pripeljal to protikrščansko časopisje do zopetne gonje. Radi bi namreč zopet okrepili svoje razdrapane proticerkvene vrste, in to se jim zdi samo mogoče z zopetno gonjo proti redovom. Pod pretvezo, da se naj nadzoruje zasebno dobrotelnost, se bo v parlamentu predložil zakonski načrt, ki bo pomedel z katoliškimi dobrotelnimi zavodi. V zakonskem načrtu se namreč priznava državi pravica nadzorstva nad dobrotelnimi podjetji. V upravnem odboru zasebnih zavodov naj bodo državni in občinski zastopniki. Tako obstoji nevarnost, da bodo prostozidarji dobili vse v svoje grabežljive roke.

Hofrichter pred vojnim sodiščem.

Nepričakovana razprava proti Hofrichterju je povzročila velikansko senzacijo, ker ni nihče pričakoval, da se tako kmalu odloči Hofrichterjeva usoda. Dan razprave so zelo skrivali. Častniki so prišli k razpravi posamezno, sluge so jim prinesli čake v sodno poslopje, ki je bilo strogo zastraženo. Vojno sodišče obstaja iz sedem častnikov treh dunajskih pešpolkov, predseduje mu poveljnik 3. bataljona 24. pešpolka Aleksander pl. Vindulović, ostali častniki pripadajo 37. pešpolku in 1. bosensko-hercegovaškemu polku. Hofrichter je v zaporu jako shujšal. Obraz je upadel in višnjevkast. Paradna obleka mu je preširoka, oslabele so tako, da se je zamogel le nekaj časa držati vojaško, »stramm«. Predno je vstopil v sodno dvorano, je za hip postal, a nato je zmagała vojaška vzgoja, krepko je stopil naprej in se vojaški poklonil častnikom. Na stavljeni mu vprašanja je odgovarjal tiho s hrupnim glasom. Ko so ga odpustili, se je zopet priklonil majorju in avditorju in je s trudnimi koraki zapustil razpravno dvorano. Avditor Kunz predlaga, naj se Hofrichter obsodi na smrt. Oficialno se poroča, da bo trajala razprava proti Hofrichterju več dni, mogoče cel teden. Včeraj je govoril zgolj stotnik avditor Kunz. Sodniki častniki so si pridno delali beležke, da stavijo na avditorja vprašanja, ki jih bodo stavili, ko bo prečital svoje poročilo. Nekateri sodijo, da avditor z ozirom na psihiatrično izpričevalo ne bo predlagal smrtno kazen, a sodniki niso vezani na to, kar predlaga avditor. Ko bo poročilo končano, ukaže predsednik sodnikom izstopiti, da zberejo svoje misli. Pozovejo nato po vrsti sodnike v sodno dvorano, da podajo svoje predloge. Prvi odda svojo sodbo najmlajši častnik. Major predsednik ima dva glasu, avditor stotnik enega. Vse člane

»Pojdite z menoj!«

Peljala me je po ozkih stopnjicah navzgor in odprla na vrhu duri. Pri oknu je sedel ob pisalni mizi Tone in podpiral glavo.

Ozrl se je, iz njegovih oči je šinila svetloba, okoli njegovih ustnic je strepetal smehljajoč pozdrav.

Podal mi je roko.

»Sedi, prijatelj! Torej vendar enkrat!«

Potisnil me je na stol, prisedel in se zagledal nekaj hipov skozi okno, tja vun v veselo zelenje.

In tedaj sem zapazil, kako se je izpremenil njegov obraz, odkar sem ga videl zadnjič pred dvema letoma, kako boleste poteze so bile začrtane v njem.

»Ti si bolan, Tone?«

»Ozdravel bom.«

»Prav, saj si še mlad!«

Nasmehnil se je, a rekel ni ničesar.

Sestra je prinesla vina in trčila stiva. Meni je nalival, a sam je komaj pokušal. Razvnel se je razgovor, razvijal je svoje načrte, ki so živeli v njem, in videl sem v zakladnico njegovega duha jasno, kakor še nikoli do tistega dne. Začudil in zadivil sem se, a hkratu se je v bolesti skrčilo moje srce.

»In kedaj boš vse to dokončal, kar si mi sedaj pokazal oddaleč?«

»Preden pride prihodnja pomlad v deželo, prijatelj! ...«

Prespal sem tisto noč pod njegovo gostoljubno streho, drugo jutro sem odšel.

Spremlil me je dol do ceste in mi stisnil roko.

»Pridi zopet, kadar utegneš!«

Njegova suknja se je zadnjikrat zasvetlikala v jutranjih solčnih žarkih izmed gošče, odmev njegovih stopinj se je izgubil med drevjem.

× × ×

Preden je prišla prihodnja pomlad v deželo, se je pomikal po Dunajski cesti v Ljubljani spreved, tiho in žalostno. Prijatelj Tone je odhajal za vedno, in z njim so peljali vse velike načrte in jih zagreblili ...

Po vzduhu pa je dišalo po pomladi, pripravljal se je k cvetju glog in v brstje bezeg. Pihala je rahla sapa, divgalo se je solnce ...

In to je bila Tvoja pomlad, prijatelj!

Ivan Hrast.

Enkat je stal — recima tamla pred svetmo Krištufam — ena cela ramunda srumaku. Lačn sa bli, strgan in iz ush koncu in kraju jm je pumajnkajne gledu.

Douh sa stal te srumaki tam ub zide in gledal ukul, ud ktere plati u pršou kašna dubrotnk in jm iz soja usmilenašnja saj za prva sila pumagu iz te reušne.

Pa ni ga blu; ud nubene plati ga ni

blu bliz. Hudil sa že bugatini in se vuzil u kučijah; al ke sa se bližal tem sestradanem srumakem, ubrnil sa se preč na druga plat in udšli in uddrdral sa naprej, naprej pu sojeh veselicah. Na teh veselicah jh je lbezen ud soja bližnja useli tku prevzela, de sa s začel nazdraulat iz šlampancam in se ubje-mat in — — —

Srumaki pa sa stal, lakata trpel in čakal, de pugineja.

Kar se enga lepga dneva spoune en usmilen člouk, de u treba in de b blu dobr, če b se tem srumakem, ke stujeja že pred svetmo Krištufam ub zid, mal pumagal in jh rešil iz pumajnkajna, drgač hmal na u nubenga teh srumaku več pred svetmo Krištufam, ampak uja usi notr pr svetmo Krištufe; in stopu je ke h ta perumu ud teh srumaku in mu tou u bugime stisnt neki u roka.

Tu pa zagleda en druh člouk, ke mu je biu usmilejne du tekat tulk znan, kokr Pearyte severn tečaj, ke sam upije, de ga puzna, u resnic ga pa še nekom vidu ni. In ta člouk skoč ke h temu dubrotnke, mu strga iz rok dar in ga pahne preč ud srumaka, češ: temu srumake um že jest pumagu, teb ta srumak nč am na gre.

Ta preč pahnen dubrotnk s pa iz

vojnega sode veže službena dolžnost, da molče o izidu glasovanja za vse večne čase.

Državni zbor.

Proračunski odsek je razpravljal včeraj o proračunu železniškega ministrstva. Poročal je Steinwender. Kapitala je naloženega v državnih železnicah 4.186.077.000 kron, investicije so stale 1.298.607.000 kron, v 19.300 km dolgih progah državnih železnic je to-raj naloženih 5.484.684.000 kron. Prometni prebitek je znašal 69.949.000 K, ker so znašali dohodki 547.077.000, stroški pa 477.128.000 kron, država je morala prispevati v pokritje dolgov 114 milijonov 898.000 kron, kar se še zniža za 54.400.000 kron, če se vračunajo še davki. Pri vpoštevanju vseh okolnosti pride na državo okroglo 90.000.000 K, ki jih mora pokriti. Priporoča varčnost. Dr. Kolischer je poročal o prometu. Nastopil je proti železnemu kartelu in priporočal, naj kupi država potrebno železo v inozemstvu, ako kartel ne zniža cen. Poprave naj izvede uprava v lastni režiji.

Zborovali so tudi finančni, sanitetni in socialno-zavarovalni odsek, ki je odobril § 18. in 19. vladne predloge o socialnem zavarovanju.

NOV UČNI NAČRT ZA TRGOVSKE ŠOLE.

Učna uprava je preosnovala pouk po dvorazrednih trgovskih šolah. Sedanji učni načrt je bil izdan leta 1889, ki ne odgovarja več razmeram. Poleg obligatnih učnih predmetov se uvede meščansko pravo, telovadba, mladinske igre, pisanje na stroj; a šolski kuratoriji smejo sami določiti, kateri predmet da uvedejo.

AVSTRO-OGRSKA.

»Slovanska Unija«

se skliče najbrže v petek, da zavzame stališče glede na nemško-češke informacijske konference in glede na vprašanje italijanske pravne fakultete.

Železniško ministrstvo.

»Union« poroča, da postane najbrže železniški minister sekčni načelnik dr. pl. Engel.

Krvave ogrske volitve.

V Nagyhalmasu je smrtno-nevarno ranil župana neki Rumunec. V rabški stolici so bili krvavi spopadi med Rumunci in Mažari. V mohaški okolici so se stopili Košutovci z Justhovci. Posredovati so morali orožniki.

ČESARJEVO POTOVANJE V BOSNO IN HERCEGOVINO.

Z Dunaja se je odpeljal vlak s konji in s kočijami ter z dvema avtomobiloma v Sarajevo. Potovanje se bo izvršilo v največjem obsegu. Zdaj so že določili natančen spored. Iz Budimpešte se odpelje cesar 29. t. m. ob 6. uri 40 minut zvečer, v Bosenski Brod se pripelje dvorni vlak 30. majnika zjutraj. Dvorni vlak bosenskih deželnih železnic se pripelje ob 8. uri 12 minut zjutraj v Doboj, ob 9. uri 59 min. v Zavidovic, ob 11. uri 48 minut v Zenico, ob 1. uri 50 minut v Visoko, ob 3. uri popoldne se pripelje vlak v Sarajevo. Dne 3. junija odpotuje vladar v Mostar, kamor dospe 4. junija ob 9. uri 15 min.

SEJA DRŽAVNEGA ŽELEZNIŠKEGA SVETA.

Plenarno zborovanje letošnjega pomladanskega zasedanja državnega

železniškega sveta se bo vršilo dne 27. junija v zborovalnici nižjavevstrijskega deželnega zbora. Na dnevnem redu je tudi poročilo o razpravah in sklepih odbora za posvetovanje v gospodarskih in gmočnih vprašanjih, ki so v zvezi z upeljavo poelektrizovanega obrata na državnih železnicah. Obravnavalo se bo tudi o načrtu mednarodnega sporazuma glede na osebni tovorni promet. Trije stalni odseki državnega železniškega sveta bodo zborovali 23., 24. in 25. junija v istih prostorih.

ŠPANSKE VOLITVE.

Dne 22. t. m. so se vršile nadomestne volitve v senat. Volila se je polovica senatorjev. Izvoljenih je bilo 103 liberalci, 42 konservativci, 9 karlistov, 5 regionalistov, 4 republikanci, 9 škofov, 8 divjakov. Stari senatorji so po strankah sledeče razdeljeni: 77 konservativcev, 14 karlistov itd., 70 liberalcev.

NOVA SRAMOTA SRBSKO-HRVAŠKE KOALICIJE.

22. t. m. je srbsko-hrvaška koalicija v saborskih prostorih sklicala sejo radi volitve poslancev v ogrski državni zbor. Sramotno je, da ob sedanjih razmerah hrvaški poslanci sploh gredo v Pešto, a še sramotnejše je, kako se je ta stvar v seji koalicije odločila. Kakor sestradanec k skledi, tako so planili koalicionaši po mandatih: ta ga je hotel imeti zato, ker ima številno družino (?), drugi, ker je dosegel za koalicijo to ali ono itd. Ker je namreč v koaliciji 58 mož, a mandatov v ogrski državni zbor le 43 (40 za poslansko in 3 za magnatsko zbornico) jih mora nujno 15 ostati nedeležnih mastne peštanske štipendije po 8000 K letno. Ko se je torej prebrala lista kandidatov, so oni, ki niso prišli vanjo, zagnali tak hrup, da se je čulo na ulico, kjer se je hitro nabralo polno ljudstva, ki je poslušalo to divjo borbo za — naroden blagor! Prišlo je skoro do dejanskega spopada, ko vstopi ban Tomašić — krotitelj par excellence. Srepa je pogledal po svoji čredi in potem zapovedal, da se imajo v budimpeštanski zbornici izvoliti predvsem Chavrak in Amruš ter vsi ostali člani narodne stranke, t. j. madžaroni, kolikor jih je v saboru. Potem je določil tudi zastopnike koalicije in koalicija je vse te naloge svojega krotitelja pasje pokorno in tiho sprejela. Zares, to smrdi do neba!

KREČANSKA KRIZA.

»Jeni Gazetta« poroča, da so se Angleška, Francoska in Italija že sporazumele glede na obliko krečanske avtonomije. Rusija še ni definitivno odgovorila. Kreti hočejo podeliti avtonomijo, ki naj bi bila podobna avtonomiji Vzhodne Rumelije. Turška vlada je izročila vevlastim neko noto, v kateri se zahvaljuje, ker so vevlasti razveljavile prisego krečanskih poslancev. Turčija poziva vevlasti, naj se posvetujejo, kako končati sedanje stanje.

Iz Aten se poroča, da je glede na zamotan položaj grški ministrski svet brzojavno pozval grškega kralja, naj se nemudoma vrne v Atene.

BOJI NA IRSEM.

V Corku so se zopet pojavili nemiri. Ranjenih je bilo 36 oseb.

UMOR PORTUGALSKEGA KRALJA.

Iz Lizbone se poroča, da je prišla policija nekega brazilskega begunca Remireza, ki je izpovedal, da je za napad na portugalskega kralja leta 1908. znalo 1148 oseb, med njimi celo dobro znani politiki. Zarota je bila skrbno

pripravljena in so zasedli pot, po kateri se je vozil umorjeni kralj.

Dnevne novice.

✚ Nedelja, 10. julija, bo pomemben dan v zgodovini našega naroda. »Slovenska krščanskosocialna zveza« hoče ta dan po vsej Sloveniji pokazati, kako krepko življenje se je razvilo iz nje tekom let. Naša izobraževalna organizacija bo manifestirala ta dan za svoje vzore in za novo delo. V seji odbora »Slovenske krščanskosocialne zveze« se je v ponedeljek, 23. t. m., sklenilo, da izdajo »Slovenska kršč.-socialna zveza«, zveza Orlov in »Slovenska Straža« skupni oklic za proslavo 10. julija. Vsa naša izobraževalna društva dobe ta poziv, dobe navodila za slavnostne akademije 10. julija, dobe vsebino predavanja, pevske točke, izvirno novo dnevu in proslavi primerno igro, navodila za ustanavljanje podružnic »Slovenske Straže«, zato posebne tiskovine, pravila »Straže«, poljudno brošuro o name-nih »Straže«. Prosimo vse, ki dobe te tiskovine, da takoj podpišejo tiskovino za ustanovitev podružnice »Slovenske Straže« in jo takoj dpošljejo centrali, ki preskrbi, da bo do 10. julija podružnica že oblastveno potrjena. Sramota bi bila, ako bi iz kakega kraja ne bilo odziva, nečastno bi bilo za vsak kraj, ki bi ob taki priliki javno pokazal svojo — zaspanost. Zato pa, somišljeniki, že sedaj na pripravljeno delo! Naj pokaže 10. julija slovensko ljudstvo, da je trdno in zvesto organizirano okolu zastave »Slovenske krščanskosocialne zveze«, in da je naša izobraževalna organizacija naučila naše ljudstvo ne le ljubiti domovino, ampak tudi delati zanjo in se zanjo boriti. Pokažimo, da nam je resna, odločna volja delovati v pravem duhu sv. Cirila in Metoda, da z ljubeznijo do domovine, z delom za njen obstoj, hočemo vedno združevati tudi nerazrušno zvestobo do katoliške cerkve. To je naša stališča in 10. julij naj pokaže, da je to stališče nepremagljivo, ker na njem z nami združen stoji tudi celokupni slovenski narod!

✚ Vabilo k redni skupščini »Zadrudne zveze« v Ljubljani, registrovane zadruge z omejeno zavezo, ki se vrši v ponedeljek, dne 30. maja 1910, ob deseti uri dopoldne v Ljubljani v hotelu »Union«. Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnji Zvezini skupščini. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo o denarnem poslovanju. 4. Poročilo nadzorstva. 5. Odobritev letnega računa in bilance za leto 1909 in sklepanje o razdelitvi čistega dobička. 6. Volitev osmih članov odbora. 7. Volitev nadzorstva. 8. Poročilo o izvršenih revizijah. 9. Poročilo pododborov. 10. Poročilo o zadrudni šoli. 11. Poročilo o zadrudni banki. 12. Slučajnosti. — Dr. Jan. Ev. Krek, predsednik.

✚ Zborovanje deželnih zborov. Graška »Tagespost« poroča iz zanesljivih virov, da se je prošnja štajerskega deželnega odbora za sklicanje deželnega zbora odbilo. Vlada ne bo v teku polletja sklicala nobenega deželnega zbora, tudi kranjskega ne. Parlament bo zboroval približno do 10. julija ter bo poleg budgeta rešil še nekatere male predloge. Potem bo zborovala gosposka zbornica, da reši budget in nekatere v poslanski zbornici sklenjene zadeve, med tem tudi zakonsko predlogo o italijanski pravni fakulteti. Upa se, da se bo poleg drugih predlog izdelal tudi zakon za izpmembo pokojninske po-

stave zasebnih uslužbencev. Sredi julija se bodo začele parlamentarne počitnice, jeseni šele pa bodo zborovali deželni zbori.

✚ Pet let že ni dobilo deželne podpore slovensko gledališče, tako piše gledališki kodravček v »Slovenski Narod«. Nismo vedeli, da pri njem brezplačna prepustitev lož deželnega gledališča itd nič ne pomenja. Treba ga bo o tem nekoliko poučiti, kajti da v računanj ni ravno poseben mojster, smo že dokazali z zadnjim računom intendant. O tem, katere domače moči je gospod ravnatelj pri angaževanju doslej že prezrl, se pa že še pomenimo, ako ne bo kmalu poboljšanja. Če gosp. ravnatelj pravi, da so gaže sedaj doslele svoj višek, se nam zdi, da bi bila morala biti njegova skrb, nekoliko prej gledati na angaževanje nekaterih odličnih domačih moči. Pa o tem, kakor rečeno, pozneje, ko bomo morda zopet enkrat čestitali intendantu, da nima nobene besede.

✚ »Edinost« je hotela zopet enkrat biti prav kunsna. Ocenjujoč kratko dr. A. Ušeničnikovo »Sociologijo«, katero označuje za jako pomembno delo, pravi, da se v mnogočem s pisateljem ne more strinjati, ker je stališče pisateljevo samoposebi umevno omejeno vsled tega, ker je katoliški teolog. Kaj pa se to pravi? Gotovo ima vsak nasproti nazorom dr. Ušeničnika lahko svoje mnenje in ga sme tudi zastopati, toda z umskimi dokazi, ki edino z njimi operira tudi dr. Ušeničnik. Če tedaj kdo pravi, da se s pisateljem zato ne strinja, ker je ta katoliški teolog, se to ne pravi nič drugega, kakor da se z njim zato ne vjema, ker zastopa katoliška načela. Kdor tako trdi, ta ni znanstven, ampak argumentira s predsodkom, da, kar se s katoliškimi načeli strinja, že zavoljo tega ne more biti resnično. Toda to bi še bilo umljivo, če bi tako pisala n. pr. »Svobodna Misel«, ampak, da zapiše tako »Edinost«, je zelo čudno, ker je »Edinost«, kakor sama venomer zatrja, skozinskozi katoliška — celo bolj katoliška kakor smo mi! Kako torej, da je po-božni devici ob Adrijji zopet ušla tako hudo protikatoliška trditve? Je že zopet hotela pokazati svojo globoko modrost. Ker je pa »Edinost« list, ki se dá lahko prepričati, če je kaj zagrešil, upamo, da prihodnjič popravi in izjavi: Da je prišla zadnjič v našo notico opazka, da dr. Ušeničnik ne more imeti pravega spoznanja v socialnih vprašanjih zato, ker je katoliški teolog, je pripisati le neljubemu incidentu, ker tozadevne novice ni prebral naš redakcijski teolog, bivši gospod ricmanjski župnik. S tem bo stvar za nas rešena, ker tudi pri nas je kakor v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se je spokoril, kakor nad devetindvetdeset pravičnimi. Toda, kaj bodo rekli liberalci in ferrerovski »narodni delavci«? Ti bodo pa ubogo »Edinost« prijemali, da je šla pred klerikalci v Kanoso! Torej, kaj boš naredila, sirota »Edinost«? Mi že vemo kaj: spustila bo zopet 23 člankov, drugega za drugim, kjer bo dokazala, da je zlobni »Slovenec« njene besede v herostratskem namenu zavil, da bi položil drzno roko na pozicijo Slovanov ob Jadranskem morju. To je pri naši teti čisto lahko mogoče...

✚ Ljudsko štetje po občevalnem jeziku, kakor je uvedeno v Avstriji, pomenja v velikem stilu aranžirano ljudsko sleparijo, ki se je poslužujejo mnogi uradniki in Nemci za to, da bi umetno dokazali, da ima Avstrija pretežno

tega ni dost sturu, ampak se je lepu ukul ubrnu in začeu soje dubrote drugem srumakem delit. Pa tud tu ni blu ta drugmu ušeč, ampak se je začeu pumehvat in norca delat iz tega dubrotnka in mu naprej metat, de dela zdraha in špeter in ker je le mogu, mu je vrgu pulen pud noge — — —

Lejte, lde boži! Tu je vektorja ud družbe svetga Cerila in Metoda!

Leta in leta sa Sluvenci hiral in umiral ub našeh mejah in nubedn se ni spomnu najne, de b jm pumagu. U sredin naše dumuvine pa sa bugatini kar pokal ud same lbezen du sojeh bratu ub mejah. Pil sa slampanca in plesal, de se jm je u glau vrtil in usmlejša sa se tupil, kokr puter na toplem, naj brati ub mejah pa sa gagal u nemškem muri med tem in umiral.

U ta nar hujš sil pa sa se vnder spounel nahter usmilen muže teh srumaku ub našeh mejah in ustanovi sa družba, ke je mela namen zberat darove za pumuč in rešitu tem u nemškem muri gagajočem Sluvencem. In zbral sa precej daroem in tud pu mugoč-nast pumagal pousod, ker je blu treba in kulker sa mogel.

Naenkat se t pa zaleteta tist muže, ke sa preh sam plesal in pil iz usmlejša du sojeh bratu na mejah slampanca

u te dubrotnke, ke sa pudpiral ubmejne srumake in jm iztrgaja iz rok trpečem bratem namenene darove in jh pah-neja preč ud teh srumaku, češ: tu je naša reč; mi mama prevelegium za tu, gnar, ke ste ga vi nabral, delet med srumake.

Muže, ke sa se ta peru spounel na srumake, ke ževeja in mrjeja ub me-jah in jm začel pumagat, putrpel sa tu mouče; al ke sa vidl, de se da tem srumakem še na druga viža pumagat, nisa zaprl soja usmilenega srca za te re-veže, ampak zbral sa se spet in začel spet naberat zajne darove.

Al tu pa spet ni ušeč leberalnem bahačem in začel sa žerjaut nad nim, de je grdu ud nh, de sa začel na soja pest pudperat srumake ub mejah in jh rešvat iz nemških kremplu, ampak de b mogu te darove nm dajat, de bi jh lohka pu soj prevednast in pu sojeh putrebah nucal.

Sevede, enkat se že putrpi in se umakne napuhnenec, al večkrat pa tu na gre in se tud na more pugervat.

Če b blu leberalcem res kej na srumakeh ub mejah, ne b pehal tisteh mož, ke sa jm ta peru prskučil na pumoč, preč in jm trgal darove iz rok, ampak zbral b se zase skp, in pu soj

plat nabiral zajne darove. Al leberalcem ni nč na tem, če usi pugineja na mejah, de se maja le sami dobr in tista usmilenast nhna in pa dubrutlivast se je že večkrat pokazala u precej čudn luč, ta nar leuš pa se je pukazala zdej na Vrhnk.

Nej m nekar nubedn na zamer, če rečem jest, de en tak, ke šele na smrtn pojstl šenkuje soj premužejne ukul, na pukaže iz tem nubenga pusebnga usmlejnja in dubrotlivast. Za božja vola, sej usak ve, de na more na un svet nč iz saba nest in nazadne mu je že tud use glih, kdu se u mastiu iz negavem premužejnem, pusebn še, če ve, de maja negau žlahtniki že tku več ket preveč. In če je rank Kotnik zapustu družb svetga Cerila in Metoda pu meljona, je tu gvišn zasluga — sevede tud ena čud-na zasluga — tistga, ke ga je prpravu du tega, in de tu ni biu žlahtnk, al pa tak, de b on dubiu ta gnar u roka, če b ga na zapustu družb, pukazuje se pa zdej.

Ke sm šou tud jest ket rodalub za pugrebam Kotnikuvem, slišu sm med žlahta in gudrnajne in mislu sm, de molja žlahtniki za duša rajnega, ke je biu tku dobr, de jm je še tulk zapustu, čeprou maja usega že zadost, al ke sm začeu ta gudrnajne bl na ušesa ulečt,

de b lohka tku tud jest iz nim molu, pa zaslišem use neki družga ket mulitu. In prec tekat, ke sm tu slišu, sm vedu, de na u šlu iz ta zapuščina use tku gladku. In res na gre! Tist, ke ma ta nar več, če mt še več.

Zdej pa vidma, kašn rodalubi sa leberalci in kulk jm je za družba svetga Cerila in Metoda! Če b bli leberalci res rodalubi in b se jm kej smilel nhn brati ub mejah, ke se bureja za žeulejne, ne pa sam maulmohari, b segl hitr u varžet, ke sa slišal, de je Kotnik taka šuma zapustu družb, in b udrinl tud neki sojmo premožejn prmerenga zra-ven. Pusebn Lenarčič, ke je tku pu nadoužnem pršou spet du tku lepga premužejna, b mogu prou glubok pusečt u soja kasa in se skazat kokr se šika. Pa on tega ni sturu, ampak če sečt še clu u družbna kasa in še tist vn pubrat, kar je Kotnik not dau.

Pejte se sulit use leberalci in vaš rodalubje. Vi se bahate iz takem rēmi, ke b se jh mogli sramvat in zatu — pa m nekar na zamerte — rečem jest, de ste strašn tumast lde, zravn pa še pužrešn bl ket mestnga gortnarja morsk prešički.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

nemški značaj in da ponekod uradno ubijejo slovenske manjšine. 24. t. m. je pa budgetni odsek s 24 glasovi proti 17 na predlog dr. Kramarjev sklenil, da se ima pri ljudskem štetju decembra t. l. poleg občevalnega jezika dognati tudi narodnost. Za predlog so glasovali »Slovenska Unija«, Poljaki, Rusini in socialni demokrati. Upati je, da bodo tudi v plenarni seji zbornice šli Poljaki v tem vprašanju z vsemi drugimi Slovani. Nemci se seveda jezijo. Ampak Nemci se bodo še in vedno bolj jezili, zakaj državne finance pokajo, snujejo se novi davki, ljudskih mas se je polastila velika nejevolja: reči, ki niso nič ugodne za nacionalne burke in prenapenjanje nacionalnih strun. Zato so se spametovali vsi trezni politiki in čezdalje bolj se utrja zavest, da bo treba narodno vprašanje rešiti radikalno za celo državo, in pa pravično; tudi Poljaki ne plešejo več po nemški muziki. Zdaj pa še sklep glede ljudskega štetja — to je za nemško ošabnost preveč. Pa tudi, če bi v zbornici predlog budgetnega odseka ne obveljal, je pričakovati, da se bo ljudsko štetje topot za Slovane bolj obneslo, ker bodo naša narodnoobrambna društva storila vse, da se preprečijo nasilja vladnih organov. »Slovenska Straža« bo to delo organizirala in kontrolirala bomo zlasti delovanje vladnih komisarijev na Koroškem in Štajerskem. Vsak čin pregovarjanja in nasilja bomo nemudoma javno pribili, zasledovali in protestirali, obmejno ljudstvo pa se bo poučilo, da ga ne bodo mogli funkcionarji oslepariti, poleg tega pa se bo moralo izvesti posebno štetje in te številke primerjati z uradnimi, da se bo lažljivost štetja po občevalnem jeziku takoj javno pokazala. Slovenci imamo zdaj narodnoobrambno organizacijo, »Slovensko Stražo«, ki bo sposobna za tako veliko in važno narodno akcijo.

— **Kraški liberalni župani odstavljani.** Z Goriškega poročajo, da je vlada odstavila radi trtne afere dva liberalna župana: Volčiča v Komnu in Dugulina v Škrbinu ter več podžupanov.

— **Zmaga S. L. S. na Goriškem.** Pri občinskih volitvah v Butah in v Kalu na Kanalskem je na celi črti sijajno zmagala S. L. S.

— **Žalosten pojav liberalcev v Zg. Šiški.** Iz Zgornje Šiške se nam piše: Lansko leto se je ustanovilo slov. kat. izobraževalno društvo v Zgornji Šiški. Našim liberalcem, posebno županu g. Zakotniku, starosti Sokola v Spodnji Šiški, pa novoustanovljeno društvo ni dalo miru. Pri Ciril-Metodovi družnici v Spodnji Šiški se je sklenilo ustanoviti taisto tudi za Zg. Šiško. Prišla pa ni na dan, ker tam so liberalci premalo skriti. Zato si je bistra glavic našega župana izmislila novo vabo za svoj liberalni tabor. Na binkoštni ponedeljek skliče ustanovni shod za kmečko gospodarsko zadrugo v Zgornji Šiški. Ustanovnemu shodu je ob navzočnosti 14 mož predsedoval kot sklicatelj gospod Zakotnik sam. Pa glej smola! Može takoj spoznajo, kaj se za tem kuha in skoro vsi odidejo, tako da našemu dičnemu županu ni bilo mogoče skupaj spraviti niti prvega odbora. Gospodu sklicatelju kot organizatorju tega naprednega dela ni ostalo drugega, kakor da je šel od hiše do hiše ter ponujal prazna odborniška mesta pri naših pristaših. Ali tudi tukaj ni bilo zaželjenega uspeha, ker vsak posamezni pozna našega župana, kakor tudi njegovo delo. Gospod župan, kar obračajte plašč po vetru, saj ljudstvo vas pozna!

— **Veliko vrtno veselico v Zg. Šiški** priredi dne 26. junija tukajšnje katol. slov. izobraževalno društvo za Zg. Šiško in Koseze. To bo prva veselica, katero priredi to mlado društvo. Bratska društva se prosijo, da ta dan opuste svoje prireditve in v obilnem številu posetijo Zgornjo Šiško. Vabila se bodo pravočasno razposlala. Geslo bodi: Dne 26. junija vsi v Zgornjo Šiško!

— **Odbor »Društva zdravnikov na Kranjskem«** se je v svoji seji dne 20. t. mes. tako-le sestavil: Predsednik dr. Demeter vitez Bleiweis-Trsteniški, podpredsednik dr. Alojzij Homan (Radeče), tajnik dr. Fran Dolšak, blagajnik dr. Jernej Demšar, knjižničar dr. Mavericij Rus, urednik Liečniškega Vestnika dr. Josip Stojc, odborniki dr. Fr. Goestl, dr. Vinko Gregorič, dr. Avgust Levičnik, dr. Ivan Zajec, dr. Vladimir Rudež. V stanovski odsek so bili voljeni: dr. Vinko Gregorič, dr. Josip Stojc, dr. Ivan Zajec; v znanstveni odsek pa dr. Fran Goestl, dr. Fran Dolšak, dr. Avgust Levičnik.

— **Tramvajska stavka v Gorici.** Pred več časom so gorški tramvajski uslužbenci vložili pri ravnatelstvu prošnjo za izboljšanje položaja. Ker na dotično vlogo le ni bilo nobenega odgovora, so v nedeljo zjutraj stopili v štrajk. Zjutraj je vozilo še par voz, ker

so vozili kontrolorji, potem pa je promet počival celo dopoldne. Ravnatelstvo je obljubilo potem, da odgovori na spomenico v 15 dneh, na kar so tramvajski uslužbenci zopet šli na delo.

— **Z odlikovanji v Bosni,** kakor jih je priobčil naš list, se bavi »Bos. korespondenca« in naglašja, da so vsa navedena imena izključno radikalnih in velesrbskih mož. Burian in Pittner bosta na ta način cesarjev obisk zlorabila v to, da utrdita svoj »novi kurs«, ki obstoji v zatiranju poštenih katoliških Hrvatov na korist srbstvu in mohamedanstvu, ki se zato ne bo ustavljalo mažarizaciji.

— **V Gorici se pripravljajo provokacije v najširšem obsegu.** V nedeljo bo imela »Lega« v Gorici svojo XII. skupščino. Trudijo se, da privabijo v Gorico kar le mogoče Lahov iz drugih dežel; pripravljajo binkošne, obhod po mestu z godbami in veselico na Telo-vadnem trgu pa koncert v mestnem parku. Na nogah so vsi znani laški banditi s slovečih binkoštnih praznikov pred dvema letoma in pripravljeni izživati in žaliti Slovence. — Politična oblast, ki je vsa iz sebe radi kakega malega slovenskega spreveda po mestu, dopušča vse to, dasi vé, kaj se pripravlja in kaki moške stojijo tej prireditvi v ospredju! Računa se na potrpežljivost Slovencev; s prav oslovsko potrpežljivostjo bi morali Slovenci v mestu prenašati take provokacije!

— **Preizkušnjo diplomiranega izvedenca za živila** je napravil pri izpraševalni komisiji v Gradcu z dobrim uspehom inženir-kemik g. Henrik Mohorčič iz Trsta.

— **Blaž Potočnikova čitalnica v št. Vidu nad Ljubljano** priredi, kakor smo že poročali, prihodnjo nedeljo veliko veselico z javno telovadbo Orlov in koncertom. Kakor kažejo vse priprave, bo veselica nekaj lepega. Svojo udeležbo so že naznanili Orli iz Ljubljane, Ježice, M. D. v Polju, Preske, Šmartna pod Šmarno goro, Viča in Dobrove. Pričakovati je torej velike udeležbe. Pri veselici, koncertu in javni telovadbi sodeluje slavna menziška godba.

— **Izvanredni občni zbor šentvliškega okrožja Orlov** se vrši prihodnjo nedeljo dopoldne ob 11. uri v št. Vidu. Okrožju se nameravajo namreč priklopiti še odseki na Viču, Dobrovi in Breznici. Celokupno bo šlo potem, ako se priklopi še odsek na Igu, osem močnih odsekov.

— **Razpisani učiteljski službi.** Na štirirazredni dekliški šoli v Ribnici (okraj Kočevje) učno mesto v stalno nameščenje do 31. maja t. l. — Na enorazrednici na Koprivniku (okraj Radovljica) učiteljsko in voditeljsko mesto — v prvi vrsti za moške prosilce — v stalno nameščenje do 10. junija t. l.

— **Umrl je te dni na Dunaju** grof Karol Lichtenberg. Bil je posestnik gradov v Kozji vasi na Kranjskem in v Krapini in v Ljubregu na Hrvaškem.

— **Umrl je v Mariboru** nemški meščan J. Lininger. — Umrl je v Mariboru gostilničar Franc Triplot.

— **V stalni pokoj stopi s koncem letošnjega šolskega leta** ravnatelj goriške višje gimnazije gospod vladni svetnik Friderik Simzig.

— **V kaznilnici v Kopru** je razpisano mesto paznika.

— **V grol se je ustrelil** v Skopem 32letni veleposestnik Josip Živc. Krogla ga je smrtno nevarno ranila. Prepeljali so ga v tržaško bolnišnico. Vzrok samomora je baže slabo finančno stanje.

— **Umrl je v Stobu** pri Domžalah g. Franc Dečman. Pogreb bo jutri ob 5. uri popoldne.

— **Občni zbor »Dramatičnega društva« v Trstu** se je vršil dne 19. t. m. Društvo je imelo letos čistega dobička 936 K 27 vinarjev. Volitev v novi odbor se je vršila z vzklikom in je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik Ivan Zorec; odborniki: Fr. Ponikvar, Jernej Pintar, Fr. Korenčan, Ant. Muha, Jos. Dolinar, Ivan Novak, Ciril Petrovec, Jaka Štoka; namestniki: Emil Adamič in F. Kos; pregledovalca računov: J. Prunk in N. Stepančič.

— **Halleyev komet** se je videl v nedeljo zvečer okoli 9. ure. Opazil sem ga na večernem nebu, katero je bilo pa deloma z lahkimi meglicami prepreženo. Prostemu očesu se je videl kot zvezda 1. do 2. vrste, obdana s prosojno meglico. Repa nisem mogel opaziti niti sam, niti ga niso videli tudi drugi opazovalci. Obrnil sem nanj daljnogled, večjo in manjšo povečavo. Premier svetlega osrednjega dela je bil povečan, toda pravega jedra nisem mogel opaziti. Ves komet se je videl kot svetla, proti sredi vedno gostejša meglica. Repa nisem mogel opaziti niti s prostim očesom, niti z daljnogledom. Seveda je bila prilika za opazovanje skrajno neugodna. Na večernem nebu sem terti-

z meglicami prepreženo in na vzhodu mesečina, vsled katere ni bilo moč opaziti kak sled slaborazsvetljenega repa. Ob en četrt na deseto uro se je komet skril za meglice in je tudi kmalu nato zašel.

— **Iz Olševka nad Kranjem.** Katol. slov. izobraževalno društvo vlnudno vabi k igri »Ljudmila ali sestrina žrtev«, ki jo priredi v nedeljo dne 29. maja in 5. junija. Z veseljem pričakujemo obilno udeležbo!

— **Narodni sporazum v Istri.** Na Dunaju bivajoči hrvaški in italijanski poslanci, člani istrske kompromisne komisije, so dobili vabilo deželnega glavarja dr. Rizzija k posvetovanjem 26. t. m. v Poreču o narodnem sporazumu v Istri.

— **Dr. Laginja in Spinčič pri notranjem ministru.** Včeraj je sprejel notranji minister pl. Haerdtl v avdienci istrskega poslanca dr. Laginjo in prof. Spinčiča, s katerima se je dalje časa posvetoval o tekočih istrskih zadevah.

— **Strela udarila** je 19. t. m. v senico Jakoba Preželjna iz Bohinjske Bistrice. V njej so vedrili mladenič Matevž Preželj in dve delavki. Kar zagrmil in strela udari v senico ter po srednjem tramu v trojico preplašenih vedrilcev. Deklici je osmodila lasje in jo ranila po hrbtu, mladeniča je istotako oplazila po vratu in nogah, le priletni tovarišici je popolnoma prizanesla. Sreča v nesreči, da poseben slučaj, ki ni slučaj, je bil, da ni obeh ubila. Oba ponesrečena sta še vedno vsa preplašena. Nevarnosti ni nobene.

— **Deklica v šoli umrla.** V ponedeljek šla je, kakor po navadi, dvanajstletna učenka Angela Torkar v šolo. Komaj pride v šolo, se strese, pade na klop ter začne umirati. Siroto so takoj prenesli v smrtnem boju v stanovanje nadučiteljevo. Toda komaj je trikrat dihnila, pa je bila mrtva, srčen krč je, po izjavi zdravnika, pridni deklici pretrgal nit življenja. V šolo je poskakovala vesela in zdrava. Čez pol ure so prinesli mrtvo v naročje materino.

— **Pri pogrebu z nožem napadel svojo ženo.** O priliki nekega pogreba v Osjeku je nek Krajčević na pokopališču nenadoma napadel svojo ženo z velikim kuhinjskim nožem, a jo je le lahko ranil. Nato je sam sebe zabodel v trebuh, tekla nekaj korakov, potem se pa nezavesten zgrudil; umrl je pri prenosu v bolnišnico. Vzrok krvavemu dejanju je bil, ker se žena ni hotela vrniti k možu, ki je že dva meseca živel ločen od nje.

— **Nadvojvoda Leopold Salvator** je odklonil oficijelen sprejem v Zagrebu.

— **Nadžok dr. Stadler** se je iz Rima vrnil v Sarajevo.

— **Vlč. gosp. Frančišek Kepec,** župnik na Česenjcah pri Blagovici v Črnem grabnu, je nevarno obolel. Priporoča se vsem čč. gg. sobratom in znanecem v molitev.

Štajerske novice.

— **Slovensko katol. polit. društvo »Sava« v Brežicah** priredi v nedeljo, dne 29. maja, popoldne ob pol 4. uri shod v gostilni Kruljca pri Sv. Lenartu pri Brežicah. Shod se vrši za brežiške okoliške občine. Poročala bodeta poslanca Fr. Pišek in dr. Benkovič. Na dnevnem redu so gospodarske zadeve naših kmetov.

— **Kandidat dr. Verstovšek.** Navdušenje med pristaši »Slov. kmečke zveze« za kandidata dr. Verstovška je veliko. Iz vseh okrajev prihajajo poročila, ki soglašajo v tem, da je »Kmečka zveza« lahko sigurna na zmago. Dr. Verstovšek je znan v svojem okraju že kot deželni poslanec po svoji priljubljenosti in delavnosti.

— **Liberalni kandidati.** Proti dr. Verstovšku ne morejo liberalci najti pravega moza, ki bi posodil svoje ime za števnega kandidata v slovenjegraškem volivnem okraju. V terni so baže neki Kac, Pahernik in Kukovec sam. Dr. Božič je zgubil veselje do kandidature in mandatov, ki visijo za njega previsoko. Nesreča.

— **Jarenina.** V nedeljo, dne 29. t. m., se vrši v Jarenini veliko mladinsko zborovanje; Govorijo: dr. Hohnjec, urednik Kemperle in Zebot. Zanimanje za ta shod je veliko.

— **Občinske volitve pri Sv. Jakobu v Slov. goricah.** Prihodnji petek, dne 27. maja, bodo pri Sv. Jakobu v Slov. goricah občinske volitve. Dosedaj županuje hud štajerčijanec. Stvari pa so se sedaj tako zasukale, da bo pri teh volitvah slovenska stranka sigurno zmagala, če bodo Slovenci storili le kolikšak svojo dolžnost.

— **Poročila** sta se pri Sv. Ani na Kremurgu g. Franc Kurnik, veleposestnik in vrli naš pristaš, z gospico Mico Bernhart, voditeljico anovske dekliške zveze in odbornico spodnještajerske Z. S. D. Bilo srečno!

— **Davčna točnost.** Glavarstva na Štajerskem so naročila podrejenim organom, naj pazijo, ako natakariji, kočijaži, sluga, kuharice, sobarice itd. tudi napitnine prištevajo osebni dohodnini. Če bi se le davčna oblast tako brigala za izkaze milijonarjev.

Ljubljanske novice.

— **Ij Spored procesije presv. Rešnjega Telesa v stolnici.** Ob 8. uri slovesna pontifikalna sv. maša. Okolu pol 9. ure se prične pomikati procesija, ki gre: Po Glavnem trgu skozi Spitalske ulice pred frančiškansko cerkev: I. blagoslov. — Skozi Wolfve ulice, mimo »Zvezde« (blagoslov c. in kr. vojaštvu) in Gospodske ulice pred Križevniško cerkev: II. blagoslov. — Skozi Križevniške ulice, čez šentjakobski most, pred šentj.: III. znamenje: III. blagoslov. — Po starem in Glavnem trgu pred mestno hišo: IV. blagoslov. — Razvrstitev: 1. Župne procesije z banderami: a) trnovska, b) frančiškanska, c) šentjakobska. — 2. Šole: a) nemška deška šola, b) III. mestna ljudska šola, c) I. mestna ljudska šola, d) strokovna šola, d) pripravnica, e) realna, f) II. gimnazija, g) I. gimnazija. — 3. Stolno-župno bandero sv. Nikolaja. — Trgovska šola. — 4. Društva: a) Krščansko-socialna zveza z zastavo, — b) Katol. društvo rokodelskih pomočnikov z zastavo, c) bandero tesarjev, d) pekovski bandero. — 5. Tretjeredniki z banderom. — 6. Dekliška Marijina družba z banderom. — 7. Bandero »Naše ljube Gospe«. — Ženske svetilke. — Krščanska ženska zveza. — 8. Bandero presv. Rešnjega Telesa. — Moški svetilci. — Moška Marijina družba. Vincencijeva družba. — 9. a) Dečki, b) deklice z (neprižganimi) svečami. — 10. C. in kr. vojaštva I. oddelek. — Vojaška godba. — 11. Mestni magistrat. — Trgovska zbornica. — C. kr. uradniki. — Deželni odbor. — 12. Oo. frančiškani. — 13. Duhovščina in Presvetli z Najsvetejšim. — 14. C. kr. deželni predsednik z uradniki deželne vlade. — 15. C. in kr. vojaštva II. oddelek. — Udeležniki procesije naj skrbje, da se procesija ne trga in da se po danem blagoslovu kar najpreje uredi in jamejo dalje pomikati. — Takt in pijeteta zahtevata, da so vsi, ki procesijo ob strani gledajo, odkriti, zlasti še pri blagoslovih, in da se vedejo povsem dostojno in spoštljivo.

— **Ij Za jutrišnjo procesijo v stolnici** prosimo člane in članice »Slovenske kršč.-soc. zveze«, da se zbero točno ob 8. uri v Zvezini dvorani v »Unionu«.

— **Ij Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana«** se z zastavo udeleži jutrišnje procesije sv. Rešnjega Telesa v stolnici. Zbirališče točno ob 8. uri zjutraj v društvenih prostorih.

— **Ij Občni zbor »Ljubljane«** je preložen na poznejši čas, ker se je izrazila želja, naj se na občnem zboru referira tudi o ožjem stiku naših pevskih društev. Pred občnim zborom bo tozadeven sestanek poklicanih faktorjev.

— **Ij Pohvala Duffeta.** Ljubljanski župan gotovo najbolj pozna stavbnega svetnika Duffeta, ki je tudi stavbni voditelj v nadzorovalnem odboru obrtne šole. O Duffetu je pisal ljubljanski župan dne 5. t. m. stavbnemu odseku: »Le nezadostno jasni obrazložitvi stavbnega voditelja v nadzorovalnem odboru za gradnjo poslopij držav. obrtne šole je pripisati, da se je priporočila oddaja vseh del tvrdki G. Tönnies ter se je iz kombinacije izpustilo mizarskega mojstra Antona Rojino, dasi je njegova ponudba cenejša, ko ona tvrdke G. Tönnies. Sicer iznaša razlika na škodo mestni občini samo 3 K 57 vinarjev, a načelo, da se imajo dela oddajati najcenejšemu ponudniku in pa okolnost, da je delavniško poslopje celota sama zase, zahteva, da se ponudba mizarskega mojstra Antona Rojine upošteva.« — Brez komentarja. Kako je delavstinski urad pri tej priliki, bomo pa še povedali javnosti! Moti se, kdor misli, da je ta zadeva že končana. Mi se bomo za domače mojstre potegovali na način, ki bo marsikomu na magistratu neljub, a ki bo, upam, uspešen!

— **Ij Musica sacra v stolnici.** Jutri na praznik sv. Rešnjega Telesa se bo pri pontifikalni maši ob osmih izvajalo sledeče: Missa Seraphica, zl. P. Hug. Sattner, Graduale »Oculi«, zl. Anton Foerster, sekvenca »Lauda Sion«, korralno, ofertorij »Sacerdotes«, zl. Ign. Mitterer.

— **Ij Častite gospodinj!** Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov za Kranjsko s sedežem v Ljubljani obrača se tem potom do vseh cenjenih gospodinj, odjemalk specerijskega blaga, z udano prošnjo, naj bi si vse potrebno nakupovale kmalu po obedu, ko vidijo kaj jim primanjkuje, ali pa vsaj do 7. ure zvečer, ne pa da se zadnjo minuto še trpinči pomočnika, ki je goto-

vo popolnoma upehan od celodnevne- ga težavnega dela. Kaj radi se odliku- jejo najbližji odjemalci s tem, da ho- dijo celo na vrata trkati, ko je trgovina že zaprta, in zahtevajo za 6 h soli. Ape- lujemo na človekoljubnost vseh cenje- nih gospodinj, to pa vsled tega, da bo- de tem lažje mogoče gospodarjem naš novi zakon izboljšati in svojim nastav- ljencem uveljaviti.

Ij **Shod pekovskih mojstrov** se je v hotelu »Ilirija« v Ljubljani vršil danes ob 3. uri popoldne radi od so- cialdemokratskih državnih poslancev na Dunaju stavljenih zakonskih načr- tov glede takozvane pekarske izjemne postavbe in o higijeni pri pekarski obrti cele Avstrije. Ta zadeva je za vse pe- karje tako dalekosežne važnosti, da je ljubljanska pekarska zadruga v svoji zadrugi seji dne 19. maja t. l. sklenila vabiti na ta shod vse pekarske mojstre na celem Kranjskem.

Ij **Musica sacra**. V cerkvi sv. Petra v Ljubljani bo ob 5. uri slovesna sveta maša. Izvajala se bode: Četrta maša, zl. M. Brosig, op. 31 (f-mol, f-dur). Grad- uale: Oculi omnium, Anton Foerster. Offertorium: Sacerdotes Domini, Mih. Haller. Pred procesijo: Pange lingua, Mih. Haller. Pri posameznih postajah se bodo pele sledeče himne: V. A. Mo- zart: Ave verum corpus, A. Geiger: O Deus ego amo Te, J. G. Zangl: O bone Jesu, M. Haller: Sacris Solemnis. 4 himne zl. Franc Reimann, pri vsaki po- staji po eno.

Ij **Domače podjetje**. Gospodični Jo- sipina Repše in Ivana Jeršek ste otvo- rili na Starem trgu prvo domaćo ročno izdelovalnico veznin in trgovino z ve- zinskimi potrebščinami. (Gl. inserat.) Imeli smo že večkrat priložnost opazo- vati njuno izvrstno izvežbanost pri različnih zastavah itd. ter ju toplo pri- poročamo.

Ij **Zapiranje trgovin**. Trgovsko dru- šтво »Merkur« v Ljubljani se je vsled sklepov shoda trgovskih interesentov z dne 21. t. m. in po temeljitem posve- tovanju v odborovi seji z dne 23. t. m. obrnilo do c. kr. deželne vlade s proš- njo, da se posluži pravice, ki jo daje novi zakon, ter izda podrobne ukaze glede odpiranja in zapiranja trgovin tako za Ljubljano, kakor tudi za ostalo kranjsko deželo. Društvo »Merkur« je prosilo tudi gremij trgovcev v Ljublja- ni, ki se je že lansko leto pečal s tem vprašanjem, da podpira započeto ak- cijo.

Ij **Deželni muzej** Rudolfinum ostane na sv. Rešnjega Telesa dan vsled cerkvenih obhodov občinstvu zaprt.

Ij **Vojaški koncert** se vrši jutri zve- čer v hotelu »Union«.

Ij **Ciganska svatba**. Te dni se je utaborila na vojaškem vežbališču ve- lika družba ciganov. Ker pa je pomlad in se cigani v tem času ženijo, so praz- novali tudi ti v zadnjih dneh poroko dveh svojih drugov, in sicer v večdnev- ni svatbi. Več tisočev ljubljancev in ljudi iz okolice je prišlo gledat svatbo, ki je bila precej bogata. Prizori so bili izredno zanimivi. Imenitno je bilo zla- sti videti, ko so barantali za nevesto, ki so jo potem prepeljali iz enega sotoru v drugega z godbo, petjem in plesom. Ne- vesta je bila vsa okinčana, okoli vratu pa je imela verižico iz samih pravih cekinov. Godbo so naročili nekje iz Štefanje vasi ter so jo prepeljali v svoje šotorišče kar na dveh vozovih. Po ofi- cijelnih ceremonijah, ko je ženin pri- barantal nevesto, se je začela bogata pojedina. Zaklali so menda štiri pra- šiče in celega vola. Svatje so imeli tudi 1000 litrov vina. Marsikdo je slinje poži- ral, ko jih je prišel gledat. Svatba se je vršila zelo živahno. Cigani so peli in plesali, da je bilo veselje. — Od druge strani se nam poroča: Cigani, okovani z debelimi srebrnimi gumbi, so napra- vili čez 20 šotorov, v katerih so plesali. Imeli so štiri kuharice, točaja in šest ljubljanskih godcev. Črnolasa družba je štela 56 glav, jedli in pili so, da je bilo veselje. Imeli so šest polovnjakov vina in ga je dobil lahko vsak mimo idoč, če ga je le hotel. V obližju pa je bilo tudi orožništvo in občinski redar iz Most.

Ij **Goljufi z listnicami v Ljubljani**. Včeraj je prišel v Ljubljano služiti 18- letni kmečki fant Pečovnik iz St. Pavla v Savinjski dolini. V Kolodvorskih uli- cah ga je srečal nek priprosto oblečen moški, ki je fantu dejal, naj gre z njim, da pones neke kovček in da zasluži 20 vinarjev. Fant je šel z neznancem proti Sv. Martina cesti. Nakrat ju prehitel neki boljše oblečen »gospod« v obleki pepelnate barve, z brkami pod nosom in polcelindrom na glavi. Ko je ta »go- spod« hitel mimo, mu je padla listnica na tla. Mož, ki je šel s Pečovnikom, se je hitro pripognil in pobral listnico. Kmalu pa se je »gospod« vrnil in na- hrulil Pečovnika, da je on pobral list- nico ter da ga bode preiskal. Pečovnik se je pustil preiskati. »Gospod« je vzel

v roke Pečovnikovo listnico, v kateri je imel Pečovnik dva bankovca po 10 K in za 6 K denarja v srebru. Pečovnik ni videl, ker je bila tema, kako je »go- spod« papirnati denar stisnil sebi v roke in mu dal nazaj samo listnico s srebrnim denarjem. »Ti si že pošten!« je »gospod« pohvalil Pečovnika; potem pa ustavil Pečovnikovega neznanca, pri katerem je res dobil »svojo« denar- nico. S tem je bil tudi Pečovnikov »za- služek« dovršen. Oba neznanca sta iz- ginila, Pečovnik je pa šel na svoje novo službeno mesto, kjer je zvečer pogledal v listnico in videl, kako je bil oslepar- jen. Fant se je jokal, pa pomagalo mu ni nič. To ni prvi slučaj, ko so bili ljudje osleparjeni na tak način. Poziv- vamo občinstvo še enkrat, naj bo pre- vidno in naj se ne pusti zvoditi slepar- jem z listnicami! Morda se pa kdo dobi, ki je tako premeten, da zvodí sleparja — na led.

Ij **Otvoritev vrta**. Jutri zvečer ob 8. uri bo povodno otvoritev restavracij- skega vrta v kolodvorski restavraciji (Jos. Schrey) koncert slav. »Slovenske Filharmonije«.

Ij **Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov za Kranjsko** s sedežem v Ljubljani, priredi danes v sredo, dne 25. t. m. točno ob 9. uri zvečer v salonu hotela »Ilirija« veliki sestanek druš- venih članov, h kateremu se vsi člani kakor tudi še drugi, dosedaj še ne — ali nepravilno organizirani gg. trgov- ski sotrudniki k zanesljivi udeležbi kar najvljudneje vabijo. Pripominjamo še, da je sestanek zelo važnega pomena.

Ij **Predavanje preiskovalca južne Amerike dr. Neumayerja o braziljskih pragozdih**. O priliki svojega potovanja skozi Ljubljano bo znani preiskovalec južne Amerike dr. Maksim Neumayer iz Buenos Aires imel v soboto, dne 28. maja, ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union« predavanje o svojem potovanju skozi doslej nepreiskane pragozde Brazilije. Predavanje bo po- jasnil s 100 originalnimi skioptičnimi slikami.

Ij **Umrli** je danes zjutraj v deželni bolnici posestnik in izdelovalec žganja gosp. Anton Čaks.

Ij **Nogo zlomila** si je včeraj pri po- praviljanju okna trafikantka Kanc na Sv. Petra cesti.

Ij **Aretovan** je bil včeraj zaradi prepovedanega povratka v mesto 36- letni delavec Lovrene Muha iz Horju- la. Muha je bil že 19krat kaznovan in zahaja posebno rad v Mestni log.

Ij **Avtomobil ukraden**. V Stutt- gartu je bil ukraden avtomobil, ki tehta 1040 kg. ter je rdeče pleskan, ima češnjevo rdeč preobleček in štiri se- deže. Znamke je La Metallurgik, 14, 4. St. H. P. in označbe III. A. 119 ter je vreden 7000 mark.

Ij **Grška kraljica mimo Ljubljane**. Sinoči se je ob tri četrt na 10. uro z brzovlakom peljala iz Trsta mimo Ljubljane preko Dunaja v Petrograd grška kraljica in njen nečak ruski princ Gabriel s svojim spremstvom.

Ij **Nesreča**. Sinoči ob tri četrt na 7. uro se je v Gradišču, kjer gradi trdka Karel Tribuč & Comp. kanal, ponesre- čil 36-letni delavec Anton Logaja iz St. Lamberta. Pri delu se je pogreznul stari kanal in ga podsul. Logaja je za- dobil po celem životu težke poškodbe. Na lice meša došla policijska komisija je odredila, da so ga odpeljali z rešil- nim vozom v deželno bolnišnico.

Ij **Poročil se je** danes tržaški slo- venski trgovec g. Jakob Klemenec z gdčno. Lucijo Persolia.

LJUDSKO ŠOLSTVO NA KRANJ- SKEM.

Imenovani so stalno: Katarina Vil- har, St. Peter na Krasu; Rudolf Knez, Iga vas; Marija Kozamernik, Stari trg pri Ložu; Stefanija Boje, Begunje pri Cerkljici; Felicita Poljšak, Stara Lipa; Julijana Kobal, Drenov grič; Anton Kos, Rateče pri Sk. Loki; Janez Okorn, na petrazredni nemški deški ljudski šoli v Ljubljani; Fran Mlakar na tri- razredni mestni ljudski šoli na Karo- linski zemlji; Jos. Cepuder je na tretji mestni deški šoli imenovan za nadučil- telja; na drugi mestni deški šoli je ime- novan J. Smerdel; upokojeni so: El- vira Bernot, Albina Preve, Frančiška Furlan, Mihael Kalan, Frančišek Kran- jec; prošnje za upokožitev bo deželni šolski svet odslej reševal na podlagi uradnih poročil c. kr. okrajnih zdravni- kov; v Sodražici se sistemizira peto učno mesto; v Črnomlju se štirirazred- nica razširi v petrazredno mešano ljudsko šolo; v šolskem okolišču Stari trg pri Ložu se ustanovi ekskurendna šola v Dolenjih Poljanah; enorazredni- ca se ustanovi v Gabrku, občina Zmi- nec; nova šola v Velikem Ubetjskem ostane; nova šola se zgradi v Zalogu.

— **Srednje šole**. Učno ministrstvo je sistemiziralo dve novi slovenski me-

stif, eno na prvi, eno na drugi gimna- ziji v Ljubljani. Tako je pritisk dežel- nega šolskega sveta vendar malo po- magal, da se s tem seveda še ne mo- remo zadovoljiti. — Profesor Perušek je upokojen.

Telefonska in brzovljavna poročila.

SMRTNA KOSA.

Lahovica, 25. maja. Zupnik Fran- čišek Kepec na Češnjici je umrl. Pogreb bo v petek ob pol 11. uri do- poludne.

DRŽAVNOZBORSKI ODSEKI.

Dunaj, 25. maja. Proračunski od- sek je danes pričel debato o železniš- kem ministrstvu. Železniškega mini- stra so jako napadali radi njegove Slo- vanom sovražne struje in radi slabega finančnega stanja državnih železnic, ki se je pokazalo po podržavljenju drž. železnic. Finančni odsek je končal de- bato o davčnih predlogih finančnega ministrstva, izvolil je pododsek 26 čla- nov, ki bo posebno upošteval reform- ne predloge poslanca Urbana.

ZA PRIZNANJE SKUŠENJ ZAGREB- ŠKEGA VSEUČILIŠČA.

Dunaj, 25. maja. Danes se je ogle- sila deputacija hrvaških vseučilišni- kov pri poslancih Tresiču, Pavičiču, Spinčiču in Laginji z željo, naj bi se živahnejše delalo na to, da se ob vpra- šanju laške pravne fakultete tudi za to državno polovico priznajo izpiti za- grebskega vseučilišča. Dr. Laginja je deputaciji odgovoril, da bo laško prav- no fakulteto težko preprečiti, da pa Ju- goslovani stoje na stališču, da ne sme biti v Trstu. (To je precej megleno in se čuje nekako tako kot od nas pobi- jana, znana zatajena resolucija »Zveze južnih Slavena«.)

OBRAVNAVA PROTI HOFRIČ- TERJU.

Dunaj, 25. maja. Danes se je pričela obravnava proti Hofričterju ob 8. uri in je trajala do opoludne. Od ogrom- nega materiala je komaj polovica re- šena, tako da bo obravnava komaj re- šena do konca tega meseca.

OBŽALOVANJE OFICIJELNE SRBIJE.

Dunaj, 25. maja. Srbski poslanik je izrekel svoje obžalovanje nad infam- ni napadi belgrajske »Politike« na cesarja Franca Jožefa ter je izrazil ob- žalovanje, da vlada nima sredstev na- stopiti proti takim nekvalifikovanim izbruhom.

VELIKE VOJAŠKE VAJE V SRBIJI.

Belgrad, 25. maja. Velikim vojaš- kim vajam, ki se bodo vršile jeseni v Srbiji in se jih bo udeležila tudi vsa srbska vojna rezerva, bo prisostvoval tudi bolgarski kralj Ferdinand. Pri- prave za vojaške vaje se že sedaj vrše.

TURŠKI PRESTOLONASLEDNIK V SRBIJI.

Belgrad, 25. maja. Prihod turškega prestolonaslednika Jusuf-Isedina se pričakuje v Belgradu prihodnjo soboto. Prestolonaslednik bo na svojem poto- vanju v Carigrad bival tri dni v ko- naku kot gost kralja Petra. Obisku tur- škega prestolonaslednika se pripisuje velika politična važnost. Kakor trdi belgrajsko »Novo Vreme«, se vrše med Srbijo in Turško že dalje časa dogo- vori o entiteti glede na enotno postop- panje za slučaj, ako bi hotela Avstro- Ogrska okupirati Sandžak-Noví bazar.

SAMOUMOR V TRSTU.

Trst, 25. maja. Tu se je v hotelu »Metropol« zastrupila 42 let stara gospa Marija Radič, ločena soproga bančnega uradnika na Dunaju.

BOMBNI ATENTAT V MADRIDU.

Madrid, 25. maja. Sinoči je v Calle Major pred spomenikom žrtvam iz leta 1905. eksplodirala nekemu možu bomba, katero je imel v kovčegu. Atentator je nato pričel bežati, ko pa je videl, da mu ne bo mogoče pobegniti, se je ustrelil. Samomorilec je neki Saboreli, an- arhist, ki je čakal na povratek kralja Manuela, na katerega je hotel izvršiti atentat, a mu je bomba prej eksplodi- rala. V Madridu in Barceloni je areti- ranih več anarhistov.

USMRČENJE DVANAJSTKRATNEGA MORILCA.

Pariz, 25. maja. Kmeti Oliva so včeraj v Listeronu javno usmrtili. Iz- vršil je 12 umorov. Kljub močnemu dežju se je pred ječo zbralo več stotin ljudi.

MESTNI ARHIV POGOREL.

Peterburg, 25. maja. V včerajšnji noči je pogorel mestni arhiv. Zgoreli so važni dokumenti.

Trgovska anončna pisarna F. Mázel se je preselila iz Kraljevih Vino- gradov v Prago II., Ferdinadova trida 4, poleg Narodnega divadla.

Mnenje gospoda dr. Monda.
Oláh Szt. György.
Gospod J. Serravallo.

Trst.

Z največjim veseljem Vam nazna- njam, da sem jako zadovoljen z upliv- nostjo Vašega Serravallovega Kina- vina z železom na podlagi svojih iz- kušenj, ki sem jih napravil in kjer sem imel najlepše uspehe, toliko pri malo- krvnosti, kolikor pri šibkih rekonvale- scentih in oslabeledih bolnikih. Jemali so ga vedno radi; obudil jim je tek in bil je vselej lahko prebavljiv.

Oláh Szt. György, 1. janu- arja 1910.

Dr. Monda.

Modni salon Ivana Schiller

= So. Petra cesta št. 31 =

priporoča

lepo izbiro damskih, dekliških in otročjih klobukov.

Popravila ceno in točno!
Zalni klobuki vedno u zalogi.

Rogaški

Tempel

vrelec. Dietetična namizna pijača z obilno ogljikovo kislino. Pospešuje prebavo in izmenno snovi.

Styria

Zelo koncentriran medicina- lon vrelec, spiroreoljiv pri kroničnem žolodnem kataru, zaprtju, Brightovih ledicah, vranilišk oteklinah, jetni trdnini, zlati, anovizmen- kih boleznih, katarih dihal- nih organov.

Donati

Zdravilen vrelec največje vsebine svoje vrste. Zlasti uporabljen pri kroničnem čre- vesnem kataru, obustitvi žolčnih kamnov, solčeli trganju, sladkovni bolezni.

Najmočnejši
prirodni vrelec magnezijo-
glauberske soli.

Malo posestvo

v obsegu blizu 6 oralov: travnik, njive, sa- dovnjak, vinograd, gozd na Spod. Stajer- skem, 15 min. od železnice, na prav prijet- nem kraju se prod. Več pove **Fran Kokot** v Mariboru Heugasse 3. 1508 3

Domača pletilna industrija na stroje

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 44.

izdeluje vsakovrstne nogovice, jopice, otročje oblekice itd. podpletuje stare nogovice iz najfinejše in trpežne pavole, volne ali svile po naročilu in najnižji ceni; pri poštnih po- šiljkih naj se blagovoli priložiti natančen naslov. 1264 1

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

2733

Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznana kot izvrstno bol bla- zujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v. K 1/40 in K 2— se do- biva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel or. izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna pri „Zlatem tovu“ v Pragi

Elizabetna cesta šte. 5 nova.

2733

42-1

Iz proste roke se prodaja:

hiša (vila) v Kamniku

Zaprice št. 2, z lepim sadnim vrtom, vrtom za zelenjavo, v najlepšem kraju, krasna lega, proti vetru zavarovano, v bližini lepih smrekovih gozdov, 2 minuti od kolodvora, v neposredni bližini farne cerkve, zelo pripraven, miren kraj za g. penzionista. Več se izve pri lastniku **Franjo Vidic**. 1402 6 1

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje in drugih pri- tiklin v III. nadstropju se odda s 1. av- gustom. Več se poizve Židovska ulica št. 1. I. nadstropje. 1501

Krojaški pomočnik

dobro izurjen, se sprejme proti dobri plači za trajno delo. **Andrej Keržnik**, kroj. mojster, **Železniki 2**. Nastop takoj.

15čem 1975 2-1

urarskega pomočnika

ne pod 22 let starega za mala in velika dela proti dobremu plačilu.

Franc Cuden, urar, Ljubljana.

Prekupci - agentje

ki žele zastopati znano banko in se baviti s prodajo zakonito dovoljenih srečk, dobe z visoko provizijo stalni in pošten zaluzek, **mesечно 200 do 500 kron.** — Ponudbe je pošiljati na naslov: „**Neue Fortuna**“, Budapešta V, Börse Postfach 38.

Enonadstropna hiša

s 5 sobami, zraven lep vrt, podobna vili, se prodaja iz proste roke v **Rožni dolini** pri Ljubljani 20 minut od Glavnega trga. Več se poizve pri **gostilničarju 1487** **Balijska na Glincah** preje **Traun**. 5-1

Nova vila

1478 6-1

v slovenskem delu Koroške, pol ure od železnične postaje, 5 minut izven večje vasi tik ceste in gozda z vodovodom, obsegajoča 6 lepih sob, 4 kuhinje 3 shrambe, se za ceno 12.000 kron takoj **proda**. Nadaljna pojasnila daje **Janez Vospernik** pošta Podravlje, Koroško.

Mladenič, kateri bi želel stopiti v službo za

cerkovniškega pomočnika

naj se zgleda pri **Ivanu Papler**, organistu 1451 na **Igu** pri Ljubljani. 3-1

: Za slabokrone in prebolele :

je zdravniško priporočano črno dalmatinsko vino **„Kuč“**

najboljše sredstvo 4 steklenice (5 kg) franko K 4-
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Lepo posestvo

z nad 50 let obstoječo trgovino z mešaninam blagom na deželi, tik farne cerkve in sole, se radi družinskih razmer takoj **proda**. Proda se tudi sama hiša s trgovino. Poizve se pri gospe **Virk**, Ravnikarjeva ulica števil. 3. 1505

Mesarski pomočnik

priden, zanesljiv in pošten se sprejme takoj proti primerni plači. Dela ni mnogo in ne pretežno. **Jan Hafner**, mesar, **Škofja Loka 101**. 1455 3-1

Gospica,

ki bi se rada vadila v kuhinji in drugih gospodinjstvih delih, želi priti h kakoli boljši rodbini v Ljubljano. — Ponudbe prosi pod šifro: »**M. M. poštnoležerice Sava**, pošta **Jesenice-Fužine**, Gorenjsko.« 1509 1-1

Proda se hiša

s hlevom, svinjakom, dva in pol mernika posetve, ki leži na prijaznem kraju med Dev. Mar. v Polju in Vevčami blizu cerkve. Več se izve pri g. **Bleiweis**, Mestni trg 24, I. nadstr.

1354
17-1

Termalno in močvirno kopališče

STUBIČKE TOPLICE, HRVAŠKO

Postaja Zabok in postajališče Zagorske železnice „Stubičke Toplice“.

Sezona traja od 1. maja do 30. oktobra.

Termalni vrelci 53°C toplote in močvirne kopelji so prav posebno primerni proti trganju, revmatizmu, ischiji, dalje ženskim boleznim, kroničnim katarom, eksudatom, nervoznosti, kožnim boleznim, ter tudi za rekonyalescente. — Najboljša uporaba studenskega blata, podobno francovarskemu močvirju. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Krasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in bivališče.

Zdravljenje s svetlobo.

Sobe od K 1- nadalje. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava v Stubičkih Toplicah, Hrvatsko. Pošta Zabok, brzojavna postaja Stubica. Interurbanska telefonska postaja.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu in svojim cenj. odjemalcem, da 8. junija t. l. **pre-selim svojo semensko trgovino in cve-tlični salon iz Šelenburgove ulice št. 5 v lastno hišo Vrtača (Bleiweisova cesta št. 1)** in jo bodem vodil tudi še za naprej v ravno istem obsegu kakor do sedaj. Tudi se **proda več prodajalniške opreme**, kakor omare, ogledala iz izložbenih oken, senčna plahta s celo mašinerijo in več drugih blaga, nadalje tudi ena omara za led še dobro ohranjena, vse pod polovico vrednosti. Ogleda se lahko vsak dan v prodajalni Šelenburgova ulica št. 5. Z odličnim velespoštovanjem

1504

ALOJZI KORSIKA.

1459 3-1

Ponudba.

Na prodaj za tovarne, zavode, odgojišča itd:

skupina hiš z dvoriščem in vrtom,

med dvema ulicama v Ljubljani. Pripravno posebno za tovarno pohištva, za veleizdarstvo, (elektrika je vpeljana), za zaloge usnja, za kletarstvo z vinom ali špiritom, (obširne kleti); tudi za tiskarne, zavode itd.; dosedaj pivovarniška restavracija, poprej hotel, 1641 m² ploščevine, bruto dohodek od 207.000 K (po 4 1/2 %); kupnina 129.000 proti 30.000 K predplačila v gotovini, ostalo se pusti naloženo za 4 3/4 %.

Ponudbe do srede avgusta t. l. sprejema **Roman Treo** stavbeni mojster v Ljubljani, Nova ulica 5.

Za ogled se oglašiti pri hišniku, Sv. Petra cesta št. 47.

Do sedaj oglašene ponudbe so bile leta 1907: 100.000 K; — leta 1908: 112.000 K — leta 1909: 124.000 K.

Prvo kranjsko podjetje za izvrševanje umetnega vezenja in trgovina z vezninami.

Slavnemu občinstvu vljudno javljave, da sve otvorile s 25. majem 1910 na **Starem trgu št. 20** prvo domačo ročno izdelovalnico veznin in trgovino z vezninskimi potrebščinami, ter predtiskarijo.

Ta obrt je prva v Ljubljani, kjer se bodo izvrševala vsa naročila doma, ter jamči za fino okusno in ceno izvršitev najina dolgoletna izkušnost v tej stroki.

Priporočava se slavnim župnijskim uradom v izdelovanje **vseh cerkvenih paramentov**, slavnim društvom v izdelovanje **zastav, trakov** itd., kakor tudi slavnemu občinstvu v izdelovanje **vsakovrstnega vezenja**.

Z nakazom na najino prodajalno vsakovrstnih vezninskih potrebščin, prosive blagohotnega obiska in cenjenih naročil ter bilježiva z zagotovilom **cene in točne postrežbe**.

Z velespoštovanjem

Josipina Repše in Ivana Jeršek.

Ljubljana, 25. maja 1910.

Solidne cene.

Točna postrežba.

DAMSKA KRILA

1506 trpežna, dobro delana, v raznih stalnih barvah, progaste ali kockovane od K 1-30 do 1-80. Vzorčna pošiljka 5 kg — 7 kril za K 11- franko po povzetju. Neprimerno se zamenja. Pri večjem naročilu znaten popust. Izvozna trrdka

3-1

Al. Husák v Jlmramovč, Morava.

Dr. E. GALLATIA

Odpotuje 25. majnika.

Ordinacije ni do 2. jun.

Staubišče

v Kranjski gori na Gorenjskem s krasno lego je poceni na prodaj. Več se poizve pri upravi lista. 1502

Išče se korespondent

za slovenski in hrvaški jezik, ki bi bil vsaj nekoliko zmožen tudi nemškega jezika. Mesto se izve pri upravi lista. 1494

Gostilniška koncesija

za mesto Ljubljana se odda takoj pod zelo ugodnimi pogoji. Več pove uprava lista. 1490

Resna ženitna ponudba.

Zaradi potrebne pomoči pri obrti se želim seznaniti in poročiti s krščanskim mladeničem, ki ima veselje do obrti in je je tudi nekoliko že navajen. Zelela bi se tudi vsaj potrebna izobrazba in nekoliko podoben značaj. Stara sem 25 let, krepke postave, dobrega srca in mirnega, krščanskega značaja. Prevzamem v kratkem obri, zato bi si želela vsaj nekaj denarja. Ponudbe samo do 30. maja pod besedo „**žakonska zadovoljnost**“, pošte restante glavna pošta, Ljubljana. 1429 4-1

Učenec

ki je dovršil vsaj dve gimnaziji, se sprejme v boljšo trgovino v Ljubljani. Več se izve pri upravnistvu »Slovenca«. 1496 2-1

Fotografični aparat

(kompleten) velikost 13/18 z najboljšimi lečami (objektivi) dobro ohranjen se po nizki ceni prodaja. Vpraša naj se v drogeriji **Anton Kanc** v Ljubljani. 1495 2-1

Prodajalka

dobro izurjena v trgovini in zmožna obeh deželnih jezikov, želi premeniti službo. Naslov pove iz prijaznosti uprava lista. 1493

VRT

za domačo rabo ali za trgovsko vrtnarstvo okoli 2000 m² s cvetličnjaki v mestu, **Karlovskaja cesta števil. 2** se odda v najem s : 1. novembrom 1910. : 1411 3-1

Nihče naj ne zamudi priti in čuditi se!

Zastonj

ravno ne, temveč pod tuorniško ceno se prodaja od danes naprej, radi opustitve naše tukajšnje tuorniške zaloge

samo kratek čas!

Gramofon-avtomati za gostilničarje . . . od K 50- dalje

gramofoni za zasebnike „ K 10- „

Plošče za gramofone „ K 1-50 „

za gostilne, kavarne in zasebnike.

Sodna ulica števil. 3 Ljubljana, Sodna ulica števil. 3

Glavni zastopnik trrdke **I. Machinek** in sinovi **Dunaj, Lipsko, Brno, Ljubljana, Trst, Sarajevo, Maribor.**

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

Se nekaj 1479 4-1

poletnih stanovanj

v Medvodah ob gorenjski železnici z sobno, kuhinjsko in obedno opravo, z lepim senčnatimi zasadi, rečne in peščne kopeli ter športni prostori se oddajo. -- Lastnik
FRANC JARC, v Medvodah.

Elektroradiograf IDEAL

Hotel „pri Maliču“, zraven glavne pošte
Spored od srede 25. maja do petka 27. maja 1910.
1. Gnila jajca. (Komično.) 2. Iz oči v oči. (Drama.) 3. V Egiptu. (Zanimivo po naravi.) 4. Adriana od Berteaux. (Drama.) 5. Luka nasprotnik alkohola. (Komično.)
Dodatek k večerni predstavi ob 8. uri.
6. Zimski dan. (Po naravi.) 7. Poročnik Rose in piratje. (Drama, umet. filma.) 8. Luka za postreščka. (Komično.)
Ob lepem vremenu bo od četrta naprej zadnja predstava na vrtu.
Vsak torek in petek od 6. do 10. sodeluje sl. Slovenska filharmonija.
Priporočila se udano ravnateljstvo.

Dobro idoča gostilna

odda se na račun. Na dobrem prostoru, z vso opravo. Gostilno zelo radi obiskujejo tujci, ki pridejo na poletni oddih. — V začetku zadošča kaveja K 500.—. Prednost imajo neomožene ženske ali pa vdove. Nastopi se takoj. Naslov pove uprava lista.

1452 3-1

Dež. lekarna pri „Marlji Pomagaj“ M. LEUSTEK

Ljubljana, Restljeva cesta 1
zraven cesarja Franc Jožefa jub. mostu
priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pripravno, pristno, čisto in sveže
Dorševo med. ribje olje ugod. okusa, lahko prebavljivo. Mala steklenica 1 K, večja 2 K.
Tanno-chinin tinktura za lase, ki okrepčuje lasišče in preprečuje izpadanje las. Cena steklenici z rabinim navodom 1 K.
Slovita Melusine ustna in zobna voda deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K.
Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil, katera se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. Med. Cognac, Malaga, ruma itd. razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Gospodarsko društvo

Bermu, pošta Pazin, (Istra), posreduje brezplačno pri prodaji svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rdeče in črne boje; kakovost izborna. (2983 1)

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.
Najbolj. kozm. zobo-
st. št. 1. vrh.
st. 1.
Seydlin
izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital. - Stritar. ul. 1

C. KR. PRIV. MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Celka Kamnica, Celka Lipa, Brno, Gablonz n. M. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jicin, Pizen, Praga, Liberec, Dunajsko-Novomesto, Cvilava.

= Nov hotel = **Hotel Tratnik** Krasen, velik vrt

Hotel Tratnik (Zlata kaplja)

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 27

Vsako sredo od 1. junija naprej zvečer od 8. do 12. ure
velik koncert na novourejenem krasnem vrtu, obenem **otvoritev novega hotela.**

Za obili obisk se priporočata in zagotavljata najboljšo postrežbo
1477 3-1
Leopold in Alojzija Tratnik.

= Nizke cene! = **Najboljša hrana!**

1474 3-1

Nc. VIII 214/10
1

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani so po prošnji lastnika na prodaj po

javni dražbi

sledeče parcele kat. obč. Dravlje, za katere so se ustanovile pristavljene izklicne cene po K 120 m² in sicer:

parcela št. 188/1 v izmeri 1 ha, 18 a, 04 m² za . . . 14.164.— K,
parcela št. 189/1 v izmeri — ha, 32 a, 44 m² za . . . 3892.— K,
parcela št. 192 v izmeri 2 ha, 20 a, 47 m² za . . . 26.456.— K.

Te parcele leže ob celovski državni cesti v bližini deželne Kmetijske drevesnice in so pripravne za stavbišča zlasti tovarne in vile z lepim razgledom na snežnike in ljubljansko okolico.

Dražba se bo vršila dne

3. junija 1910, ob 10. uri dopoldne

na licu mesta, to je na parcelah.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmejo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je založiti v sodno shrambo.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisnem sodišču, soba št. 37.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, odd. VIII.,
dne 19. maja 1910.

Ob usakem vremenu! Ob usakem vremenu!

Kolodvorska restavracija Ljubljana

— (Josip Schrey) —

Na praznik, dne 26. maja 1910

otvoritev vrta

Tem povodom se vrši

koncert

sl. „Slov. filharmonije“.

Začetek ob 8. uri zvečer. — Vstopnina 50 vinarjev.

Za najboljšo postrežbo je vsestransko poskrbljeno
K najobilnejši udeležbi vabi velespoštovanjem
JOSIP SCHREY, restavrater.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Inteligentna gospodična ali gospa ozir. vdova ki zna tudi šivati otročje obleke in perilo se sprejme proti dobri plači kot

uzgojiteljica

k štirim otrokom ki so stari 4—8 let, dve deklici in dva dečka. 1483

V slučaju da je samostojna in ima svojo opravo je na razpolago v hiši zasebno prosijo stanovanje obstoječe iz dveh sob in pritliklin. Biti mora trdnega zdravja značajna krščanska oseba. Naslov pove uprava lista.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1910.

Kupon 1 kupon 7 kron
3-10 metr. dolg, 1 kupon 10 kron
za kompletno 1 kupon 12 kron
moško obleko 1 kupon 15 kron
suknjo, hlače, telov- 1 kupon 17 kron
nik zadostno, stane le 1 kupon 18 kron
Kupon za črno salonsko obleko K 20.—, kakor tudi blago za površnike, turistovske obleke, svileni kamgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznajna.

zaloga tovarniškega sukna
Siegel-Imhof v Brnu
Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu. 440

Kovaški mojster

popolnoma več tovarniškega posla (Werkschmied) ter podkovstva, trezen in resen mož, ki se razume tudi na zdravljenje konj, se sprejme takoj v trajno službo. Plača 120 K. Stanovanje in kurjava prosta. Ponudbe s prepisi spričeval in reference naj se pošljejo na **upravo parne žage v Rogu, pošča Ročevje.** 1489 3-1

Elegantno stanovanje

na Miklošičevi cesti 24. I. nadstropje, obstoječe iz 4 oziroma 5 sob, elegantne kopalnice, obilnimi pritliklinami ter električno napeljavo, odda se v najem s 1. avgustom t. l.

Pojasnili v odvetniški pisarni dr. Kri-sper, istotam. 1473 3-1

Lesna trgovina v Ljubljani

išče

KNJIGOVODJO

veščega dvostavnega knjigovodstva. Znanje laščine daje prednost. Vstop takoj. Ponudbe na poštni predal št. 21. 1481 1-1

Trgovskega pomočnika ter učenca

sprejme v svojo trgovino z mešanim blagom **Oton Homan v Radovljici.**

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev liter, ker se dobi pri **Josipu Maljavcu**, pošta in postaja **Roč v Istri**, belo in črno (rudeč) tranko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 24 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100-1

Izvršuje vse
: bančne :
: posle. :

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.
Banka in menjalnica.
Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

: Zaloga :
vseh vrst sukna,
platna ter manu-
fakturnega blaga.
3027

Vzorci na razpolago!

NOVOSTI MANUFAKTURNEGA BLAGA 1910!

Vzorci pošiljava franko!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Sukno, kamgarn, damsko blago, delen, batist, zefir, kreton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavese, odeje, pleti, šerpe, rute v veliki izbiri.
SOLIDNE CENE.

351

Modni salon za damske klobuke

P. Magdič, Ljubljana

priporoča svojo bogato zalogo modernih in okusnih
slamnikov po zelo ugodnih in brezkonkurenčnih
cenah. Naročila z dežele izuršujem z obratno pošto.

1491

Prodaj poceni okoli 1476 1

**30 kompletnih, dobro
ohranjenih oken**

radi prezidave hiše na Emonski cesti
štev. 2. IVAN JELAČIN, Ljubljana.

Železnato vino

✕

lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorni založnik, papežev dvorni založnik, vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, za blede, slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Polovična steklenica K 2—. Poštni zavoj (3 steklenice) franko zavoj in poštnina, stane K 6'60. Naročila po povzetju. 3281

✕

512

Sukneno in moderno blago
za moške obleke

v največji izbiri priporoča
po ugodni ceni

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ulica 5.
Obstoj trdnosti čez 40 let!

Koncerti

slov. filharmonije

se vrše

vsaki dan

v hotelu »Tivoli«.

Začetek ob nedeljah in praznikih ob 1/2 10.
uri dop., ob 3. uri pop. in ob 7. uri zvečer.
Ob delavnikih ob 3. uri pop. in ob 7. uri zv.

Vstop vedno prost.

1441

Slasčičarna P. KIRBISCH

Ljubljana, Kongresni trg št. 8

priporoča izvrstni, vsak dan sveži

**sladoled in
ledeno kavo.**

1335

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Benarni promet do 31. dec. 1909
čez 83 milijonov kron

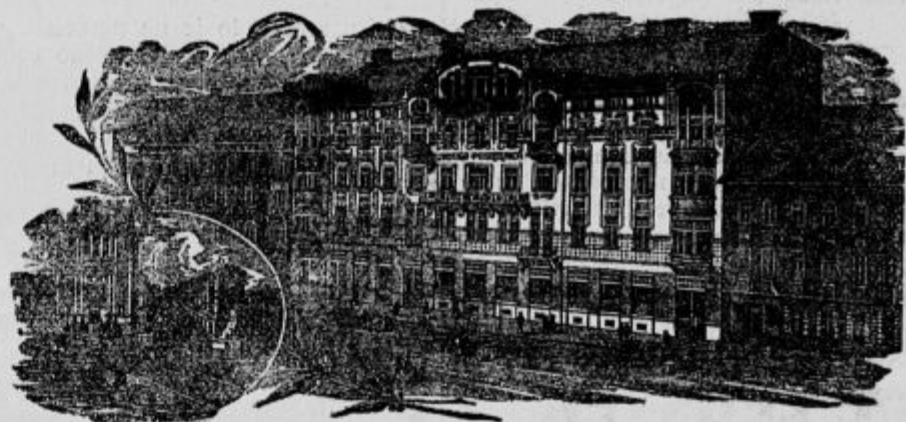
Lastna glavica K 503.575'98

Stanje vlog dne 31. marca 1910
čez 21 milijonov kron

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela
„Union“ za frančiškansko cerkvi

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do
1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih 4-50 kron na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadruženikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvo) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik. Josip Slška, stolni kanonik, podpredsednik. — Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano. Fran Povše, vodja, graščak, drž. in dež. poslanec. Anton Kobi, posestnik in trgovec, Breg pri Borovnici. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni posestnik v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blagajnik »Ljudske posojilnice«. Ivan Poljak ml., tovarnar. Karol Poljak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Silbar, župnik na Rudniku.

7

1

Knjižgoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.

Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig

za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.

Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu

izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

1139

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

Zarezano strešno opeko prve vrste, z jamstvom za nje

trpežnost skozi pet let in opeko za zid

iz lastne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, dalje stavbni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči, pri

L. Knez-u v Ljubljani.